

НЕ ЧАКАЙТЕ
ЕХОТО,
АБОНИРАЙТЕ
СЕ ЗА
В. „ЕХО” !
КАТ. № 255

Брой 6 (1842) Година XLXI, ISSN-0205-0943

Юни 2009

Цена 0.60 лв.

туристическият вестник

Издание на БТС

63-и

Национален и международен
туристически поход

По пътя на Ботевата чета

Походът се провежда по случай 133-годишнината от героичния подвиг на Ботевата чета на българска земя. Той е традиционен и дава възможност на туристите ежегодно да преминават по пътя на безсмъртието от Козлодуй до Околчица във Врачанския балкан. Походът е трета категория трудност. В маршрута са включени обекти от движението „Опознай България – 100 НТО“. Провежда се от 27 май до 2 юни в една походна колона по 120-километровия Ботев път от Козлодуйския бряг до връх Околчица. Организатори са БТС, МОН, ДАМС, Ботевски комитети при община Враца и Козлодуй, ТД „Веслец“ – Враца, Регионално сдружение „От Дунава до Балкана“.

(Продължава на стр. 3)

Козлодуй – Околчица

Общо събрание на БТС Реална оценка за реални дейности

Месец юни - до 15 юли
Национални прояви
63-и Национален туристически поход „По пътя на Ботевата чета“ Козлодуй – Околчица – 27 май – 2 юни, Ботева алея, БТС, МОН, ТД „Веслец“ - Враца
XXI Национален песенен празник „Песните на България“ - 13-14 юни, гр. Тетевен, БТС, Сдружение на туристическите хорове в България
Национална туристическа проява за ученици „Шипка 2009“ - 11-14 юни, Стара планина, МОН, ДАМС, БТС, ТД
Национален туристически поход Плевен-Карлово - 14-19

КАЛЕНДАРЕН ПЛАН НА БТС

юли, Плевен-Карлово, Общински комитет „Васил Левски“, ТД „Кайлъшка долина“ - Плевен, Община Плевен, БТС, ТД „В. Левски“ - Карлово

XI Национален поход „Черноморски бряг 2009“, 11-15 юли, Черноморски бряг, БТС, ТД „Черноморски простори“ - Варна

Среща-събор на туристите ветерани, юли, Предела, БТС, БФТВ, ТД „Пирин“, Разлог

Пешеходен нощен поход „Верея 2009“, 5-7 юни, Ста-

ра планина, БТС, ТД „Сърнена гора“ - Ст. Загора

Походи, посветени на 159-годишнината от рождението на Иван Вазов, юни, по места, БТС, ТД

Воден поход по р. Арда и нейните язовири, 9-15 юни, Арда, БТС, ТД „Кърджали“ - гр. Кърджали и Община Кърджали

Първи международен колопоход България-Македония, юни, България-Македония, БТС, ТД „Черноморски простори“ - Варна

По традиция гр. Баня отново стана домакин на Общото отчетно събрание на БТС. На 16 май делегати от 203 дружества и юридически лица в страната се събраха да направят равностметка на изминалата 2008 и да начертаят планове за бъдещето. Събранието протече при следния дневен ред:

1. Отчет на УС на БТС за 2008 година;
2. Отчет за изпълнение Бюджета на БТС за 2008 г., приемане на консолидиран годишен финансов отчет за 2008 г., утвърждаване бюджета за 2009 г. и приемане на проект за бюджет за 2010 година;
3. Отчет за работата на Инспектората на БТС;
4. Приемане на нови членове на

организацията. Конкретен, целенасочен, делови бе тонът, поставен в началото на форума от председателя на Българския туристически съюз Костадин Паскалев, който председателства събранието. Насоките в дейността на БТС през отчетния период бяха анализирани от изпълнителния секретар на съюза Венцислав Удев.

„Съхраняването и продължаването на традициите от 115-годишната история на БТС и обичаите на планинарите към красотите на България ни събират на такива форуми като днешния, за да си кажем кой докъде е стигнал“ - каза във встъпителното си слово изпълнителният секретар. Ето и основните констатации в направеното от него **експозе**.

(Продължава на стр. 2)

Българка стъпи на Еверест

Адвокатката Петя Колчева
изкачи най-високия връх на планетата

Пловдивчанката Петя Колчева стана първата българка, изкачила най-високия връх на планетата Еверест. Адвокатката е стъпила на Покрива на света (8848 м) на 22 май заедно със съпруга си Камен Колчев. Семейството запалени планинари са част от американска комерсиална експедиция. Колчеви са в Непал от 20 март в очакване на подходящ момент за изкачването на върха. Двамата българи са се включили във втората вълна алпинисти, поела към върха. Атаката е осъществена по Южния ръб в хубаво време, съобщи ръководителят на експедицията Ерик Симонсон. Телевизионният канал „Дискавъри“ снима заедно с тази експедиция част от риалито „Еверест: извън постижимото“.

Еверест е голямата мечта на Петя, запалена алпинистка от години. Малко жени се радват на нейното щастие - любима работа, плътено семейство, предан съпруг и три деца. За Колчева обаче житейската идилия не е пълна без адреналин високите върхове.

(Продължава на стр. 5)

БЕРИГА МАГАЗИНИ ЗА МОБИЛНИ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ

Да си
кажем
кривичите
(От стр. 1)

(Из експозето на изпълнителния секретар на БТС Венцислав Удев)

Управителният съвет на БТС счита, че **отчетът показва реалните резултати от едногодишната работа и може да бъде основа за по-нататъшното развитие на бъдещата му дейност като национална спортна организация с основен предмет практикуване на социалния туризъм във всички негови форми.**

Много са дейностите, с които Съюзът може да се гордее, но достатъчно е само честването на двата юбилея през 2009 г. – петдесетгодишнината от създаването на планинарските хорове в България и петдесетгодишнината от издването на първия вестник „Ехо“, за да породи у много наши сродни организации благородна завист и учудване как е възможно тези явления в обществения живот да се поддържат и съществуват вече половин век.

Хоровите за планинарски песни са 45 на брой из цялата страна, с над 3000 певци, а вестник „Ехо“, независимо от трудностите на времето, не е слизал от пазара на българския печат. Това са юбилеи, които трябва да стимулират самочувствието ни и да покажат на обществото, че и ние нещо сме дали за възвисяване на българския дух, за възпитанието на поколения българи в родолюбие и обич към природата. Това е особено важно и ценно за България в днешното време на материализъм и бездуховност, когато единствената цел на нечитащи политици и пръкнали се наскоро олигарси е да разграбят и приватизират страната ни.

Най-болната тема за изминалата година си остава именно разграбването. На българската гора, и то в размери, които България не познава. Искам пред всички вас да декларирам – каза Венцислав Удев, - че нито Управителният съвет, нито аз, в качеството си на изпълнителен секретар, сме спрели да се борим за кауза на опазване горите на България, особено в места като Мальовица, където прословутите замени засягат пряко интересите и бъдещето на Българския туристически съюз. Използвам присъствието на всички вас, за да ви благодаря още веднъж за това, че се отзовавате на всеки призив, че подкрепяте организацията ни, когато тя изпада в подобни ситуации при опазването на материалната ни база.

По-нататък Венцислав Удев очерта основните аспекти, определящи бъдещето на организацията и личната отговорност на всеки, за да остане тя за поколенията здрава и сплотена, като преди това се спрѝ на следните пропуски във:

Материалната база

Важна част от традициите ни е строителството и стопанисването на хижите и заслоните, нашите планински домове. Това е материалният белег на нашата дейност, оставащ и след нас за поколенията. Но на много места след нас ще остане само пепел. Няма да

посочвам имената на виновниците, срамвам се да ги изрека. Важното е да продължим напред и наистина да мислим по европейски за нашите хижѝ. През тази година сме си представили за цел да обменим опит в стопанисването на хижите с водещи европейски планинарски съюзи като австрийския, немския, френския и др. От получената досега информация е видно, че в тези съюзи има железни правила. Например - точно са определени преимуществата на членовете им при ползването на туристическата база. В техните туристически домове реплики като тези: „Кои сте вие, какво като сте членове на Съюза, тук аз определям правилата“, не съществуват. За съжаление, в нашите хижѝ това често се случва.

Нещо повече, не са малко случаите, когато хижарите диктуват политиката на дружеството, дори си позволяват да атакуват и заменят ръководствата на дружествата, да не говорим за присвояване на приходи от хижите. Не можем да отменим и арогантното поведение на някои от наемателите, за което безспорно и ние сме виновни, като сме дали карт бляш с нескоспосани договори за наем. Именно **съгласуването на договорите с Централата на БТС е предпазна мярка срещу своеволията на наемателите.**

Ремонтът и поддръжката на материалната база

Общо събрание...

на БТС е най-реалният отпечатък от досегашната дейност на Управителния съвет. Положила се много усилия да се осигури финансов ресурс за поддръжка на хижите и заслоните. Всички тези действия неминуемо са свързани с бъдещето на туроператорската ни дейност, за да получаваме от нашите хижѝ добри приходи, които са основен източник за реализиране на спортните ни календари.

„Преходният период“ от тоталитаризъм към демокрация, продължил близо 20 години, както и действащата законова уредба, позволи на туристическите дружества относително голяма самостоятелност, която невинаги се използваше за благо на организацията. Спасявайки себе си и дружеството си „поединично“, доста от нашите колеги се превърнаха от секретари и председатели в местни феодали и резултатите за всички са ясни: продадена, разграбена и съсипана голяма част от базата на БТС. Всичко това - подпомогнато от дългогодишно безхаберие в Централата на БТС от предишни ръководства и унищожаване на голяма част от ценния архив на Съюза в частта му за материална

база.

Вече трета година, благодарение на целевите средства, се почувства промяна в състоянието на материалната база. Голяма част от хижите получи макар и не големи суми за ремонт на обектите. Като прибавим към тях всеотдайния и безвъзмезден труд на нашия актив, действително се извършиха чудеса. Доверието между БТС и дружествата се възстановява. Вярваме, че тази положителна промяна ще продължи, като в ъгъла ще останат няколко дружества с нечисти намерения към нашето бъдеще.

Времето на празните приказки отмина. Трябва да свикнем с мисълта, че зарадите, които сме си поставили на предишните общи

събрания, трябва на следващото да отчитаме като изпълнени, и това личи от тазгодишния ни отчет. Търпи сериозна критика и съществена наша дейност, залежала в

Годишния календар на Съюза

В много от националните прояви с всяка изминала година броят на дружествата участници намалява. Причината за това е, че с малки изключения националните прояви се организират на незадоволително ниво и по този начин участниците губят интерес да се включат в тях. Парадоксален е и фактът, че има дружества, които липсват от Календарния план през цялата година. Не са задоволителни и резултатите в

подготовката на кадри необходими на организацията. Кадровият ресурс трябва да бъде подновен и обновен, всички документи и лицензи за тази дейност са вече факт, така че няма защо да се оплакваме и оправдаваме. За съжаление Учебният център „Мальовица“ все още е потънал в летаргичен сън, независимо от това, че условията в него са европейски. В областта на

ученическия туризъм сме заложили много и нашето присъствие там е осезателно. Близо 50 на сто от паралелките с трети час по физическо възпитание практикуват модул „Туризм“. В тази област много ни подкрепят **националните движения 100 НТО, и 10 ПП**кдето вече са се включили 310 000 участници.

Този огромен брой млади хора, които обикалят България и върховете на красивите ни планини, са нашето бъдеще и ние трябва да се възползваме от това. Именно движенията 100 НТО и 10 ПП, които сами по себе си са уникални, трябва да крепят нашето самочувствие, защото обнадеждаващите цифри са факт от многостранната ни дейност. Освен БТС, няма друга обществена организация с подобни резултати. Ако в тези национални движения се активизира и дейността на дружествата, резултатът ще бъде още по-мощен. Синхронизирани между Централата на БТС и дружествата по места в днешно време е жизненонеобходим за бъдещето на Съюза. Приоритетите са: развитие на социалния туризъм, увеличаване на членската маса и работа предимно с младите (ученически туризъм), активно участие в изготвянето на проекти, свързани с евроинтеграцията, поетапна реконструкция, модернизация и ново строителство на материалната база на БТС...

В заключение:
Общото събрание на БТС взе следните решения:

Приема отчета за работа на „Сдружение „БТС“ за 2008 година; отчета за изпълнение Бюджета на БТС за 2008 година, консолидирания годишен финансов отчет за 2008 година; утвърждава бюджета за 2009 година и приема проект за бюджет за 2010 година. Оценява работата на „Сдружение „БТС“ като добра. Бе приет отчетът на Инспектората за 2008 година. С всеобщо гласуване бяха одобрени за нови членове на Сдружение „БТС“ ТД „Алексо“ - гр. Дулово, и ТД „Персенк“ - с. Забърдо, община Чепеларе.

ДА МИСЛИМ ЗА ТЕЗИ, КОИТО ИДВАТ

Карел Маринович, член на УС на БТС, председател на ТД „Приста“, Русе:

Много важно е да не се подценява щатният апарат, да има организатори по туризма. Лично аз мисля кого ще оставя след себе си, защото квалификацията и цензът не са всичко. Трябва да обичаш планината и да можеш да се занимаваш с всякакви дейности. Патент на нашето дружество, освен ТИД, са зимните походи – изкачването на вр. Мусала, ходим и на Олимп, Карпатите, Полските Татри... По душа съм воден турист, целият ми живот е минал по Дунав, което не значи, че не обичам планината. Това, което бих искал да се случи, е държавата да се обърне към социалния туризъм с подходящото внимание. Съхраняване на Алековата идея и базата е най-важната задача. Кошунство е да продадеш дарение или построеното с кървав труд на тези преди нас.

БОРИМ СЕ С ПРИВАТИЗАТОРИ
Георги Петров, председател на ТД „Руен“, Пловдив:

За съжаление повечето арендатори имат апетити към приватизиране на туристическата ни база. В списъка влизат „Академик“ и „Персенк“... Иначе дружеството ни е активно, с традиции и много млади хора. През есента 30 човека бяхме в Алпите, 15 се качиха на Монблан. За 49-и път правим Ботева алпиниада – изкачване масива на х. „Рай“. По подходящ начин отбелязахме и 60 г. алпинизъм.

РАБОТИМ НАЙ-ВЕЧЕ С МЛАДИТЕ
Лъчко Марински, председател на ТД „Веслец“, Враца:

Велоклуб, ориентиране, алпинизъм, пещерно дело – това са все спортове, които привличат много млади хора, най-вече ученици. Наша е цялостната организация по Ботевите тържества и похода „Козлодуй – Околчица“ с активното участие в мероприятията на 9-те ученически клуби. Включва се и филиалът на Медицинския колеж. Организираме много силен рецитал на Ботевата поезия; Ботевите дни са културен и туристически празник за града и подхранват туристическото и патриотично начало в съгражданите – същност на Алековата идея.

От залата:

ИДЕИТЕ В ДЕЙСТВИЕ

Йордан Пейчев, секретар на ТД „Урвич“, София:

И тази година заедно със сдружение „Северозапад“ на 23 юни ще дадем старт за петдневния колопоход, който ще тръгне от манастира „Седемте престола“ - гара Елисейна. За тези, на които е по-удобно, на 23 юни от 13 часа могат да тръгнат от гара Мездра. Маршрутът е:

- 1-ви ден – 23.06. - манастир „Седемте престола“ – Мездра – Враца - 90 км
- 2-ри ден – 24.06. - с. Градшки манастир (бивак) - Якимово – 55 км
- 3-ти ден – 25.06. – с. Якимово - Лом (бивак) - 45 км
- 4-ти ден – 26.06. – Лом - пещера „Магурата“ (бивак) - 105 км
- 5-ти ден - 27.06. - пещера „Магурата“ – Белоградчик – Монтана - 100 км.

Общо участниците ще преминат 395 км. Кметът на с. Якимово е приел домакинството на 26.06. - там да се проведе майсторско кормуване и колорали по Правилника на Българската федерация по туризъм.

БЛАГОДАРНИ СМЕ НА БТС
Ст. Иванов, председател на ТД „Яворови скали“, Поморие:

Дружеството ни е на 107 г. Името му е свързано с авторитета и поезията на Яворов – кръстено е на прибоа, край който са написани не един от знаменитите безсмъртни стихове. От 2002 г. градът ни е включен в списъка на 100-те туристически обекта заради Музея на солта. Този музей е уникален, единствен по рода си в цяла Европа. За съжаление обаче апетитните предимства на нашия край бяха причината по време на промените да ни се отнеме цялата материална база, с която разполагаме. Разполагаме само с хижа „Ком-Емине“, която не се посещава и няма приходи. Доволни сме от БТС, че ни дава субсидии, за да я поддържаме и да можем да просъществуваме като дружество. Обслужваме пешеходния маршрут „Поморие-Ахелой“, осигуряваме достъпа на учениците от областта до подобни мероприятия. На похода до Околчица винаги сме участвали с внушителна група.

Страницата подготви екип на в. „Ехо“
Снимки: Васил Костов

(От стр. 1)
Козлодуй – по стъпките
на историята

С разгрома на Ботевата чета Априлското въстание фактически завършва. Хр. Ботев е една от малкото светли личности, чиито чествания започват още с Освобождението на България. Първото честване е устроено от местните козлодуйски жители още през май 1878 г. Тогава шните чествания са наричани „оброци“. На първия оброк са принесени 200 агнета курбан, по едно за всеки загинал четник. Името на местността останало Оброк...

Пловдив и Враца организират първите тържества в страната през 1884 г. През 1888 г. на Козлодуйския бряг идват двамата революционни дейци – З. Стоянов и П. Хитов. Те са и първите българи, изминали пътя на Ботевата чета от Козлодуйския бряг до Околчица. С всяка изминала година Ботевите тържества имат все по-голям размах, а през 30-те години особено голяма величественост придава участието на Оряховския полк с устройваните от него паради под командването на майор Дипчев.

Правителствата след 1944 г. вкарват честванията на Козлодуйския бряг като част държавната политика. Комисии са сформирани и изпратени да уточнят пътя на Ботевата чета, вземайки предвид всички данни и сведения

за това. Под ръководство на Димитър Осинин Ботевият път от Козлодуй до връх Камарата първоначално е маркиран с 54 каменни знака и 6 малки възпоменателни паметника. По-късно маркировката, след окончателното определяне на мястото, където е загинал Ботев, е довършена и във Врачанския балкан.

ЗНАЦИТЕ НА БЕЗСМЪРТИЕТО СА 68

През 1954 г. Врачанската общественост приема идеята да се очертае Ботевият път с широка алея, маркирана от два реда дървета. За нейното утвърждаване и осъществяване по-късно своя

стоици походници от всички краища на страната, за да минат по стъпките на Ботевата чета. През 1954 г. врачанската общественост приема идеята да се очертае Ботевият път с широка алея, маркирана от два реда дървета. Този инициатива е подкрепена още същата година. За нейното утвърждаване и осъществяване по-късно своя принос дават историци, писатели, общественици.

Първият опълченски кръст от акациево дърво, висок 3.5–4 м, е положен още на 30.5.1878 г. от Младен Павлов – Козлодуйското даскалче, и местното население.

През 1882 г. пак по инициатива на местните жи-

ски бряг“. То организира шумна кампания през 1905 г. и полага основния камък за изработка на паметника – целта е да бъдат увлечени в свято дело и държавните фактори. Държавата не отпуска пари. Козлодуйци с дарения на пари, строителни материали и труд издигат до 1934 година читалищния дом, но мечтата за построяване на паметника не ги напуска.

През 1932 година по инициатива на културтрегера на Козлодуй Никола Палашев и с решителната намеса на видния местен общественик Стан Ангелов на Крушов баир (местността, намираща се в непосредствена близост до пристанището, построено

По пътя на...

принос дават историци, писатели, общественици. През 1958 г. е публикувано и специално постановление за изграждането на алея-паметник от Козлодуй до лобното място на Ботев. През 1971 г. с постановление на МС се взема решение да се оформи и изгради единственият по рода си у нас паметник, очертан от 120 км алея от Козлодуй до връх Камарата – Околчица и Рашов дол. Алята сочи Ботевия път. И до днес към Козлодуй се стичат

тели е запазен и до днес Оброчен каменен кръст. Той се намира на Козлодуйския бряг в непосредствена близост до големия паметник, за който ще стане дума по-нататък. На него и досега се четат благодарствените думи на козлодуйци. След изгиването на първия дървен опълченски кръст е поставен нов.

С цел изграждането на достоен паметник и събирането на средства за него се основава дружество „Хр. Ботев – Козлодуй-

на мястото на слизване на Ботевата чета) бива създаден живият паметник – инициалите на Христо Ботев, очертани с акациеви дръвчета.

През април 1937 г. Комитетът, ръководещ дружеството „Хр. Ботев – Козлодуйски бряг“, бива напълно подменен. Той се свързва с Дирекцията на водните съобщения – Русе. Чрез тази инстанция се осигурява надеждно и бързо проектиране, конкурс, квалифицирано инженерство – отпусната е сумата 600 000 лв. Козлодуйци дали по 10 дена доброволен труд, а с добитъка си извозвали безплатно баластрата за бетоновата колона от дунавското корито.

Създател на паметника бил Стефан Пейчев – родом от Сливен, а каменната облицовка е направена от козлодуйчанина Асен Илиев.

Паметникът е построен през 1939 г. Освещаването му било обявено за 01.09.1939 г., но на тази дата Германия обявява война на Полша, с което започва Втората световна война. Съобщенията по радиото вести за началото на войната провалят традиционното празненство. При паметника излязъл с фотограф само зидарят Асен Илиев, за да заснеме себе си пред завършената десетилетна мечта на козлодуйци.

През 1947 г. бюстът на Хр. Ботев, подарен през 1936 г. от юнкерите от царското военно учили-

ще, бива положен на пиедестал в центъра на Козлодуй, където всяка година се стичат множество хора, дошли от всички краища на страната да изразят своята почит пред една от най-ярките личности в нашата история. От тук, след тържествената вечерна заря пред паметника на Христо Ботев и прекараната в бивак нощ на Козлодуйския бряг, колоната потегли

ПО АЛЕЯТА НА БЕЗСМЪРТИЕТО

Пред походниците са пет дни пешеходен туризъм под открито небе. Участниците са 1200, обединени в 38 отряда: представители на ТД, студентски, ученически клубове по туризъм, работници, неорганизиран туристи... Възрастовият диапазон е от 81 г. (Атанас Гоцев – Петрич)... до 5 г. (Дани Дамянов Бонов – Търговище).

Тук са запалени туристи, които за 35-и и 40-и пореден път са на традиционния поход, и други, които с вълнение крачат за пръв път. Но не и за последен! Жителите на населените места, през които минава колоната, ги посрещат с хляб и сол!

Организаторите са се погрижили младежите да не скучаят – състезания по спортно-туристически игри, дискотеки, викторини, концерти под открито

небе... Приятна изненада е присъствието на културен конкурс „Вкусна България“ в с. Борован и почерпката с известните баници на с. Баница, разбира се! През цялото време екскурзоводски беседи запознават походниците с исторически детайли и събития по трасето. Местността Речка и Ботевата поляна – Йолковица във Врачанския балкан с посещение на лобното място на Христо Ботев, както и всенародните тържества във Враца и на връх Околчица, бележат апогея на похода. Стегнали в ранната утрин на 2 юни редици пред импровизираната трибуна, най-добрите и проявили се получават наградите на Българския туристически съюз. Призове са в категориите спортно туристически игри, дисциплина, екология, брой на участия в НТП.

Бяха раздадени и индивидуални награди за 10, 20 и 35 участия в похода.

Уморени, но щастливи, е споделената оценка, с която участниците в 63-ия национален туристически поход „По пътя на Ботевата чета“ тръгват към дома. С пожеланието „Догодина отново тук, на чутовния връх“!

Екип на в. „Ехо“:
Нина Мишкова,
Зорница Радонова
Сн. Георги Каневчев

Както вече писахме, преди 4 години бе издадена туристическа карта на малко познатата гранична Осоговска планина. През това време интересът към нея нараснал, все повече туристи преминават през маркирани маршрути и обновени хижи, а картата постепенно се изчерпи. Поради това през април т.г. излезе от печат Нова туристическа карта в рамките на проект за трансгранично сътрудничество между България и Македония. Това е първата туристическа карта, която обхваща планината Осогово в географските й граници на територията на двете страни (размер 100 x 70 см и М 1:50 000), и включва цялата туристическа инфраструктура и планински маршрути. Тя е разработена от БТС с активната помощ на ТД

Още за новата карта

„Осогово“ – Кюстендил, както и със съдействието на Федерацията на планинарските спортове на Македония – Скопие, и Планинарските дружества в гр. Крива паланка и гр. Кочани. Картата обхваща необходимите данни за всеки турист, посещаващ и двете части на планината: наименования на върхове, реки, местности, туристически и ловни хижи, хотели и стопански постройки, водопади, извори и чешми, манастири, черкви, ски писти и лифтове, лавинни полета, маркирани и немаркирани

туристически пътеки и автомобилни пътища, селски места – изходни пунктове за туризъм. Съдържа потенциални възможности за трансгранични маршрути, които ще могат да се реализират в недалечно бъдеще. Наименованията са на български (респективно македонски) език и транслитерирани на латиница. Картата е подготвена за печат и издадена от „КАРТГЕО – ООД“ – София/Троян. Продава се в инфоцентровете на БТС и ТД „Осогово“ – Кюстендил.

Георги Кърпачев

Тих бял Дунав... Поколения са закармени с култа към легендарната река. Тя минава през 10 страни, водоносният ѝ басейн дава сила и живот и на още други 7. След изграждането на немския канал Рейн-Майн - Дунав от 1992 г. до днес реката е и част от трансевропейския воден път от Ротердам на Северно море до Сулина на Черно море. Това са 3600 км! Но освен шанса да бъдем част от семейството на дунавските страни съдбата ни е отредила още един - да имаме нейното устие, което е родило един град като Силистра и уникалния резерват „Сребърна“. Дори птиците от света са оценили какъв божи знак е това...

№51

Силистра

Разположен в най-живописната част на самото устие на Дунава, гр. Силистра, древен и модерен, винаги е представлявал интерес. Тук е имало селище още в дълбока древност. Съществуват данни още от II хилядолетие пр.н.е. Възходът на града тръгва по време на римската епоха, когато той е крупен граничен център. Под името Дуросторум тук през 29 г. е основан римски град, който става столица на провинция Мизия. Възниква като военен лагер върху старо тракийско селище. Запада през V век поради нашествието на готи, хуни, авари, славяни и прабългари. През Средновековието отново възстановява възловите си позиции под името Дръстър. От ония исторически времена са и най-интересните паметници на културата, оцелели до днес.

По време на Османската империя селището запазва стратегическото си значение за отбрана. Символ на този период е особено интересният, напълно запазен архитектурен паметник крепостта Меджиди табия.

По-късно Възраждането дава старт за развитието на селището като търговско-занаятчийски център и благодарение на важното си стратегическо положение то има възможност да даде своя значим принос в изграждането на нова България. Търговско-занаятчийският

облик на града и богатите ресурси на района привличат търговците на Дубровник и градът се замогва. Превратностите на историята обаче довеждат периода след Освобождението, когато Добруджа, разпокъсана и разединена, е разменена на Южна Добруджа в пределите на Балканите. Южна Добруджа и съответно Силистра попадат в пределите на освободената ни родина. Градът става център на окръг. Не след дълго обаче светлият период на подем секва. През второто десетилетие на XX век Добруджанският въпрос отново е на бойното поле. Избухват Междусъюзническата и Първата световна война. Всичко завършва с присъединяването на Южна Добруджа към Румъния. Докато най-после се стига до паметния 7 септември 1940 г., когато се подписва историческият договор в Крайова за мирно възвръщане на Южна Добруджа в пределите на България. Това определя като окончателна и вечна границата ни с Румъния и слага край на безкрайните спорове между двата съседни народа.

Днес Силистра е модерен съвременен град, който благодарение на доброто си географско положение и миналите традиции е ва-

жна транспортна артерия и връзка с пазара на Букурещ. Осигурява най-късия път за стоки от Скандинавските страни, през Румъния - към Турция и Средния изток. Товарното пристанище на Силистра е единствено на българското поречие, което има възможност да обработва 5000 товарни кораба от типа „Река-море“...

Особено ценен днес е Силистра с историческите паметници, които разкриват неговото присъствие и значимост през вековете.

Богатата многовековна история на Силистра и околността са били оценени много отдавна. Тук от години се

събират музейни сбирки. Истинският разцвет на музейното дело започва през 50-те години на миналия век, когато всичко се обобщава и събира в държавен музей. Окръжният исторически музей на Силистра съхранява ценни експозиции от всички епохи на развитието на града и може да задоволи претенциите на всеки ценител. Има какво да се види и в музея на открито, каквито са много от улиците на града. Съществен фактор за оформяне спецификата на града са реката и околградската крепостна стена, заменена през 1837 г. със землено укрепление, подсилено с каменни фортове. Укрепленията обграждат града откъм сушата като полукръгла дъга, която с двата си края спира до брега на легендарната река.

Такава стена затваря крепостта и откъм реката. До средата на XVII в. в Силистра се образуват седем мюсюлмански, тринадесет български, една арменска и една еврейска махала. Този факт определя и броя на съответните култови храмове. Ако ви се отдаде възможност да посетите този прекрасен наш крайдунавски град, не пропускайте да видите най-интересните паметници на града: **Крепостта Меджиди табия**

Намира се южно от града и е най-запазеният представител на турската система, изиграла важна роля в руско-турските войни. Построена е за допълнително укрепване на крайдунавските градове, когато реката е

била естествена граница на империята. Меджиди табия е важна част от укрепления по идея на немски военен инженер четиригълник Силистра, Русе, Шумен, Варна. Тя е една от седемте крепости-фортове, отбранявали Силистра по време на Кримската война. Строена е от принудително събрани 300 български майстори, които впоследствие били заточени в Анадола, за да не издадат тайните на крепостните стени. Със същата нагlost за целта бил обесен в Цариград комендантът на обекта Али паша, повикан „за да получи своята награда“...

Куршумлу джамия
Строена е през първите десетилетия на XVI в. Символ на майсторството на османските архитекти. Името ѝ иде от оловните листове, с които е покрит куполът. Богатата вътрешна украса илюстрира пищността на епохата.

Катедрален храм „Св. св. първоап. Петър и Павел“

Построен е след Кримската война. Майсторите са били от водещата през Възраждането Дряновска архитектурна школа. Стенописите са дело на известния проф. Кожухаров. Тук се съхранява дарението на папа Йоан Павел II - част от мощите на св. Дасий, с чиято чест бе удостоен гр. Силистра при височайшето посещение през 2001 г.

Дунавската градина
Първият обществен дунавски парк у нас се намира в Силистра. В това прекрасно място за отдиш можете да се запознаете с много редки дървесни видове. Край хотел „Дръстър“ има басейн и е много приятно да се разходите след разходката сред паметниците на културата в древния и модерен град Силистра.

Когато се наситите на разходката по кръстопътищата на култури в Силистра, можете да се отдадете на ново удоволствие - само на 18 км западно от града, на 2 км от Дунава, на 7000 дка площ е разположен световноизвестният биосферен резерват Сребърна. Езерото е уникално - то е главната спирка по т.нар. Via Pontica, най-важното миграционно трасе на прелетните птици между Северна Европа и Централна Африка. Флората му е представена от 67 вида виши растения, голяма част от които са редки и дори изчезващи защитени видове за Европа. Тук можете да видите 39 вида бозайници, 21 вида влечуги и земноводни, десетина видове риби, между които щука, каракуда, червеноперка и т.н. Микроклиматът, флората и фауната и всички други благоприятни условия на Сребърна правят рай за птиците. Неслучайно тук гнездят над 100 вида птици, между които кърмоглавият пеликан (единствена колония в страната ни), малкият корморан,

№52

Сребърна

чаплата, блестящият ибис, лопатарът, ням лебед, червен ангъч, сива гъска, патица, потапица, гмурци, тръстиков блатар, рибарки, синьогуща, мустакат синигер и т.н. Общо заедно с преминаващите и пребиваващите временно оттул пернатите гости на резервата са 221 вида. Затова и резерватът Сребърна е включен в Рамсарската конвенция за опазване на влажните зони с международ-

но значение. През 1977 г. е обявен за биосферен резерват под защитата на ЮНЕСКО в категория „А“. Такъв статут имат само 17 обекта в света. От 1983 г. влиза и в списъка на паметниците на световното културно наследство и природните забележителности на ЮНЕСКО.

Когато разглеждате забележителностите на Сребърна, тръгнете от прекрасния музей, устроен

тук на място. Той е дело на няколко поколения големи родолюбци, природозащитници и сериозни научни работници. В него като на длан ще видите обобщено всичко интересно за този световноизвестен резерват.

Ако посетите този райски кът от света, ще имате щастието и да се полюбувате на прекрасните цъфнали цветя и билки. Незабравим спомен оставят водните ли-

лии, блатното кокиче, папурът и тръстиката, огрени от лъчите на изгрева... и на залеза.

Гордостта да усетиш и да опознаеш този древен и благословен и днес край е несравнима. Обветрен от лекия бриз на легендарната река, наситил душата и погледа си от срещите с толкова много красиви птици и цветя, неволно ти се иска да запееш: „Прекрасна си, мила Родино...“

Празникът на божура донесе празник и в сърцата

На 16 и 17 май в Горна Оряховица се проведе Празник на божура под надслов "Всичко хубаво се е България и българско". Организатор беше Туристическо дружество „Камъка“, съвместно с Клуба на туристите ветерани към него. Присъстваха 40 души от 11 града. Празникът започна с посещение на хижа „Божур“, където за радост на всички все още имаше на по-сенчестите места малки полянки с цъфнал божур. Празникът продължи в читалището на Горна Оряховица с хорово надпяване по случай 25-годишнината на хор „Божур“. Вечерта в ресторанта в Градската градина се състоя другарска вечеря, на която се срещнаха стари приятели от всички краища на България. След обичайните поздравления и приветствия във вид на речи, песни и дори написано в момента стихотворение, се вихриха хора и танци до след полунощ. Сигурно си мислите, че хубавото свършва дотук. О, не! Точно това, което е изправило на нокти организаторите (в последния момент са им отказали да настанят гостите в ученическо общежитие), се оказа още един много приятен момент. Казаха ни, че ще ни настанят за нощувка в хотел „Момина крепост“ на 5 км след Арбанаси. Хубаво, ама това си беше нож с две остриета. От една страна, хубав хотел сред гора, а от друга – извън града... Почти усецахме отегчението, което ще ни сполетява, докато чакаме единственото бусче по за 14 души, което щеше да ни разхожда насамнатам. Не знаем откъде го бяха изписали този шофьор, сигурно от Англия, но неговата точност ни позволи да се порадваме на почивката си там и да се насладим на песента на славеите, които ни събудиха. На сутринта ние от софийската група тръгнахме да разглеждаме Арбанаси. По пътя спряхме

да видим новопостроения хотел „Калоянова крепост“ - заслужено носещ името си, с паметник на цар Калоян пред него. В Арбанаси разгледахме невероятната „Констанцалиева къща“, построена през 1694 г. от много богат търговец. Ще пропусна всички прелюбопитни подробности и, колкото да е странно, ще отбележа само един факт: тази къща на втория етаж има тоалетна! Посетихме и манастира „Света Богородица“, където запалихме по свещичка и се помолихме пред иконата на Света Богородица Троеручица, донесена от Атон.

И за да бъде пълна картината на нашето гостуване в Горна Оряховица, ще кажа още само, че освен този невероятен шофьор там ни поразиха и готвачите, които са с нагласата, че трябва да готвят вкусно и евтино (в кой свят живеят тези хора!). Прозаични неща, нали? Е, но поезията в живота така се постига! Особено когато любезните домакини на празненството ни изпратиха чак до гарата. Благодарим им за всичко!

Донка Янева
Снимки авторката

Българка стъпи...

(От стр. 1)

Малко са жените, видели магията на света от най-високото. На пръсти се броят тези като Петя, които мерят истинския успех по броя изкачени върхове. Снимките от тези постижения са на видно място в кантората ѝ. А колекцията ѝ наистина е внушителна. Чо Ойю (8201 м), шестият по височина връх на планетата; първенците на Южна Америка и Европа Аконкагуа (6962 м) и красавецът Монблан (4807 м). В екстремните пътешествия често я придружава съпругът ѝ Камен Колчев, запален алпинист, председател на Съвета на директорите на ЕЛАНА финансов холдинг. В интернет форумите, свързани с алпинизъм, имената на семейство Колчеви се срещат често.

Въпреки че от години живее и работи в София, Петя е дълбоко свързана с родния Пловдив. Тук са минали най-безгрижните ѝ години. По планината я запалва майка ѝ. На 7 години Петя стъпва на рилския първенец Мусала и се влюбва в скалите и височините.

В английската гимназия дели времето си между речниците и огнените ритми на спортните танци. Печели дори национални награди, предричат ѝ бляскаво бъдеще. Съдбата обаче е решила стройната девойка да стане не танцова звезда, а отлична юристка, грижовна майка и неуморна катерачка.

Любовта на Петя към алпинизма пламва от първата среща. Като студентка по право в Софийския университет попада случайно на сбирка на клуб „Пътешественик“. Дискусията е разгорещена, обсъжда се зимен преход по билото на Балкана от връх Ком до нос Емине. Този маршрут, дори през лятото, е озорвал печени мъже планинари. Да не говорим как се вървят 500 километра по ръба на Стара планина в неколкометрови преспи. Девойката от Пловдив се справя мъжки с изпитанието, но има доста за навакване. В курса по алпинизъм на

дружество „Урвич“ среща сродна душа. Милкана Русева, щерка на големия художник Светлин Русев, по-късно съпруга на известния алпинист Петко Тотев, също е влюбена във върховете. Двете си остават най-добри приятели и в планината, и в живота. При това и Петя, и Милкана са многодетни майки.

През 1986 г. на експедиция в Памир Петя среща голямата любов. Камен е студент по математика и планински спасител със солиден стаж. Дори името му подхожда - твърд, стабилен като камък. С такъв мъж до тебе и най-трудният връх изглежда постижим. На Гарвалските Хималаи през 1988 г. двамата заминават вече като семейство. Експедицията е много вълнуваща не само като сватбено пътешествие, районът е екзотичен и изобилства с неизкачвани от човешки крак върхове. По време на пътешествието семейство Колчеви стъпват като първопокорители на два шестхилядника, на които дават имена. Първия наричат „Свети Климент Охридски“, на любимата

Алма матер.

Тъкмо ѝ е дошъл апетит за планин, и се налага да спре едно след друго се раждат трите им деца - син и две дъщери. Няма как, налага се да остане вкъщи. Дългата раздяла с върховете е истинска драма за Петя. От депресията я вади Камен. Мариан и Емо отиват да катерят Ушите, върви с тях, казва той една вечер. (Запалилите алпинисти Мариан Вълчев и Емил Нешев са най-добрите им семейни приятели. Ушите е един от най-популярните катерачни обекти в България, в най-красивия - Маловишкия дял на Рила.) Камен остава при децата, Петя отива на Рила. Това първо след дългата пауза изкачване я връща в релси. И при старата любов - планината. На 1 май 2001 г. двамата с Камен правят зимно изкачване на Монблан (4807 м), като слизат от върха на ски. Преживяването е невероятно! Впрочем ските са семейно хоби - и петимата във фамилия Колчеви са виртуози на белите писти. Любими са им шеметните улеи на пирин-

ския красавец връх Тодорка.

Петя е включена в разширения състав на юбилейната експедиция Еверест, 2004. Готви се много сериозно за предизвикателството, заедно с Камен и пловдивския алпинист Жеко Вълчев изкачват най-високия връх на Северна Америка. Леденият гигант Маккинли (6194 м) се слави като най-суровия и студен алпийски връх. Снегът и бурите

там са сериозно изпитание дори за сурови мъже.

Въпреки че се справя отлично с тестовите, пловдивчанката не попада в окончателния състав на експедицията до Еверест. Затова сега, пет години по-късно, е толкова щастлива от успеха. И тъй като е максималистка, вече е набелязала следващата трудна цел да стане една от малкото жени на планетата, стъпили на седемте континентални първенци. Засага в престижния клуб членуват трийсетина мъже и четири дами.

Семейство Колчеви обмислят още изкачване на африканския първенец Килиманджаро (5895 м). В плановите им е и екзотично приключение до най-високия връх на Нова Зеландия - Маунт Кук (3756 м). Още по-шура, но не и неосъществима, е идеята на Петя да стигне до Южния полюс пеша, както го правят истинските изследователи. По начинанието са запалени както съпругът Камен, така и семейният приятел Мариан. Подо-

бен силен екип е гаранция, че след изкачването на Еверест семейство Колчеви може да станат първите българи, стъпили на белия връх на планетата.

ПОКРИВЪТ НА СВЕТА

Името на връх Еверест на тибетски (Джомолунгма) означава Богинята майка на света, а на непалски (Сагарматха) - Високо в небесата. Еверест се намира в Хималаите, на границата между Непал и Китай. Той е най-високият планински връх на Земята с височина 8848,20 м. Наречен е на името на директора на Индийската топографска служба полковник Джордж Еверест, заемал този пост през 1830-1843 г.

НАШИ НА 8848

Досега най-високата точка на света е била покорявана от 11 българи. Това са Христо Проданов (13-ият човек в света без кислород), Методи Савов, Иван Вълчев, Кирил Досков, Николай Петков (2 пъти), Дойчин Василев, Петко Тотев, Христо Христов, Дойчин Боянов, Камен Колчев и Петя Колчева. Предишният опит на наша алпинистка да изкачи Джомолунгма завърши трагично - Мариана Масларова измръзна фатално по време на българската експедиция през 2004 г.

ВЕЛИКОЛЕПНАТА СЕДМОРКА

Изкачването на първенците на планетата е наистина внушително изпитание, нещо като подвиг за съвременни герои: Еверест - Азия, 8848 м, Аконкагуа - Южна Америка, 6962 м, Маккинли - Северна Америка, 6194 м, Килиманджаро - Африка, 5895 м, Винсън - Антарктида, 5140 м, Карстенс, Джая - Австралия и Океания, 5030 м, Елбрус - Европа, 5642 м.

Хенриета Дионисиева,
Сандьо Бешев

Славянка — красивата непознатата

Внушителната каменно-мраморна снага на Славянка ни кара да изпадаме в почуда и немеем пред нейната красота — пише за нея през 60-те години на миналия век геологът проф. Георги К. Георгиев, един от най-добрите познавачи на плани-

ната. И наистина, откъдето и да я погледнем, прави силно впечатление нейната величествена, ярко изразена купеновидна форма. Тя се извисява самотно на хоризонта и като магнит привлича любителите на високопланинския туризъм.

Славянка планина, наричана и със старото си име Алиботуш, се намира южно от легендарния Пирин, на границата ни с Гърция. По главното ѝ било минава българо-гръцката граница, като по-голямата и по-интересната ѝ част остава в наша територия.

През последните десетина години планината е хит за туристите, особено за тези от вътрешността на страната. Пленява посетителите с изключително стръмните си склонове, с невероятната гледка към всички посоки от най-високите ѝ върхове, с богатото биоразнообразие и с неподозирани красоти, скрити в пазвите ѝ.

Първенецът на Славянка е Гоцев връх (2212 м), разположен на самата гранична бразда. От 37 планини в България тя е на 6-о място по височина след Рила, Пирин, Стара планина, Витоша и Осогово. Това, което отличава Славянка от другите планини, е нейната

СВОЕОБРАЗНА, ИНТЕРЕСНА ФЛОРА И ФАУНА

Може би няма друга планина в България, с изключение на Странджа, с толкова голямо растително разнообразие. Някои от тревистите представители са нови за науката или за страната ни, други не се срещат дори в съседните Пирин, Родопи и Беласица. Този факт, а и разликата в геоложкия строеж между Славянка, изградена от мраморизирани варовици и близкия Южен Пирин, където преобладава гранитът, потвърждава мнението, че тя е самостоятелна планина, а не южно разклонение на Пирин, както са мислили в миналото изследователите ѝ.

Преди милиони години тя е стърчала сама над някогашните палеозойски морета. Затова редица растения и животни тук произхождат от по-стари геоложки вре-

мена и са сродни на други от Мала Азия, Кавказ, Армения, Месопотамия, та дори от Монголия, Япония и Мароко. Цялото това разнообразие някои изследователи обясняват с характера на почвите, с постоянната нощна влага и хладина, идващи от близкия Средиземноморски басейн, както и прекомерната сухост, причинена от силното южно слънце. Именно тази влага и голяма горещина са благо-

ворителна сила за изключително голямо разнообразие на растителността, което не може да се види в другите български планини. Флората в Славянка има голямо сходство с тази в планините на Северна Гърция. Тук е северната граница на голяма част от средиземноморските растителни видове и е ярко изразен преходът от средно-европейски към средиземноморски тип растителност. Доказателство за това е наличието на значителни горски формации от черна мура и черен бор, както и на широколистни и други храстови и тревни представители на субсредиземноморската растителност.

Най-интересна е растителността в големия Хамбаров дол, разположен в северната част на планината, североизточно под Голям Царев връх. В него и по склоновете му през лятото тревистите видове образуват същински пъстроцветен килим — естествена ботаническа градина. Част от тревистите расте-

ния се отличават с едрина на стебла, листа и цветове със силна миризма, с многостъблбия и многоцветия. Тогава и въздухът тук ухае приятно и здравословно върху човешки организъм. Подобна растителност има и в други местности на Славянка, като Коритата, Ливада, Шапатец, Долен и Горен Койнар, около Малък Царев връх и др.

Срещат се и вечнозелени храсти. Поради средиземноморското влияние вегетац-

билка в резервата е прочутият пирински чай (Сидеритис скардика), който намира широко приложение в народната медицина.

Славянка може да се похвали и с богат животински свят. Прави впечатление голямото разпространение и видово разнообразие на перуредната фауна. Особено интересна е едрата пеперуда Комарова вечерница, намерена за пръв път в Европа тук и в Кресненския пролом. Това било голяма изненада за специалистите, тъй като видът е средноазиатски.

Видимо е, че Славянка разполага с огромен и разнообразен туристически потенциал.

Природните компоненти - релеф, растителност, жи-

се пътека в букова, а след това в смесена гора, през местностите Кърколиците и Вапата, се достига обширната неравна поляна при м. Койнарите. След това се навлиза във великолепна вековна гора от черна мура, излиза се над нея сред обширни тревни площи и след общо 3 часа и 30 мин. изкачване от хижа се пристига на най-красивия, заоблен Голям Царев връх (2183). Оттук се разкрива величествен гледка: на север вниманието приковава гордият Пирин, зад който бледо синее Рила; на североизток като развълнувано море се простират необятните Родопи, а на северозапад — Осогово, Влахица планина, Огражден. На запад се издига ве-

се достига граничната бразда. По нея се следи главното било в южна посока, следва спускане и отново изкачване в западна посока, за да се достигне върхът. От Гоцев връх панорамната гледка също е неповторима, подобна на тази от Голям Царев връх.

МАРШРУТЪТ Х. „ИЗВОРА“ — М. ЛИВАДА - ГОЦЕВ ВРЪХ

с времетраене около 5 ч. и 20 мин. е вторият по значение в крайграничната планина и също предлага пейзажи, доставящи рядко удоволствие на туристите. За около 3 ч. и половина се достига чудесната местност Ливада, разположена на 1650-1700 м н.в. Продълговатата неравна поляна (в горния ѝ край я наричат Марина поляна) е обградена с великолепа черномурова гора. Тук е построена сграда с три помещения, като едната стая е подслон за туристите. В източния край на поляната, до изоставени стари дървени корита, има извор с питейна вода.

Продължава се към върха от горния край на Ливада, навлиза се в гора все от черна мура, след това се излиза на открито място в подножието на вр. Шабран (2196 м) - втори по височина в планината. След това се пристига на интересната местност Сухото езеро, още двадесетина минути изкачване и — ето ви на Гоцев връх! От м. Ливада до тук се идва за около 1 час и 30 мин.

Първенецът на Славянка Гоцев връх отскоро е включен в националното туристическо движение „Покорител на 10-те планински първенци“. През него минава и международният пешеходен маршрут Е-4, който започва от Пиренеите в Западна Европа и през Алпите — Рила — Пирин и по билото на Славянка продължава на юг за Пелопонес в Гърция.

Поради безводието в среднопланинската и високопланинската част на Славянка препоръчваме на туристите, тръгнали из нейните дебри, предварително да се запасят с вода за пиене.

Текст и снимки:
Атанас Панчелиев,
гр. Гоце Делчев

вотински свят и донякъде води, заедно с новите хижи, са предпоставка за развитие на планинския туризъм и броят на туристите тук непрекъснато се увеличава. Пристигането в подножието на Славянка може да се осъществи в две посоки: откъм долината на р. Места през Гоце Делчев и с. Парил до х. „Славянка“ (45 легла) и от долината на р. Струма през Сандански и с. Петрово за х. „Извора“ (50 легла). Двете хижи доскоро бяха гранични застави, но с помощта на БТС се преустрои в чудесни домове за туристите.

МАРШРУТЪТ Х. „СЛАВЯНКА“ — ГОЛЯМ ЦАРЕВ ВРЪХ — ГОЦЕВ ВРЪХ

С времетраене около 5 часа и 30 мин. е най-примамливият в планината. От хижа за 15 минути се достига Парилският проход, където е границата между Пирин и Славянка. Оттук по маркирана, чудесно виеща

ригата от крайграничната Беласица.

С голямо любопитство и интерес се наблюдават планините в Северна Гърция. На изток-югоизток се извисява мраморната снага на Боздаг (Фалакро), на югоизток — Черна гора и Сминица (Меникион), а на юг — Шаралия (Вронду). Зад тях са плодородните Серско и Драмско полета. При добра видимост се очертават планините на Халкидическия полуостров, на о-в Тасос, вижда се понякога на хоризонта в югозападна посока митичната планина Олимп. От Голям Царев връх се виждат 22 планини в България, Гърция и Македония, повечето са крайгранични. Оттук добре се вижда и първенецът на Славянка Гоцев връх, който прилича на малка чучка сред равното било около него. Разстоянието от Голям Царев връх до Гоцев връх се изминава за около два часа — все по открито тревно пространство. Отначало без пътека по билото на югоизток за 15 мин.

Учебен център „Мальовица“, люлка на българския алпинизъм и туризъм

Учебен център „Мальовица“, собственост на Българския туристически съюз, е разположен в планината Рила, местността „Мальовица“, на 1700 м н.в.

Той е създаден на 19.03.1952 година.

До 31.05.1957 г. е функционираше като ЦАП (Централен алпийски лагер).

В периода 15.02.1959 г. е развивал дейността си като ЦПШ „Мальовица“ (Централна планинска школа), когато му е дадено името на българския алпинист Христо Проданов.

От 01.01.1992 г. със заповед на Министерството на труда и социалната политика същият функционира като Учебен център „Мальовица“.

Статутът на УЦ „Мальовица“ е определен с постановление № 43 от 14.01.1952 г. на МС на НРБ, което задължава Върховния комитет за физкултура и спорт (ВКФС), съвместно с МНО и МВР, да организира постоянен лагер за подготовка на високопланински кадри за нуждите на страната.

С усилията на посочените по-горе ведомства и квалифицирани преподаватели на БТС за периода 1952-59 г. са подготвени и обучени 7168 кадри; за периода 1960-90 г. – 32 700 души; от 1990 г. до днес – 12 320 кадри по пешеходен, ски, коло, воден туризъм, ориентирание, алпинизъм и пещерно дело.

Допълнително към учебните програми ежегодно се организират курсове с преподаватели от общообразователните училища за организиране на ученически групи и лагери в планината.

УЦ „Мальовица“ е домакин на вътрешни и между-

Какво ще загубим, ако някой спечели

народни прояви, олимпиади, състезания и др.

От 1960 г. той се определя като вътрешен и международен център за подготовка

на високопланински кадри и обмен на преподаватели и програми за обучение с Учебния център за високопланински кадри в гр. Ша-

мони, Франция.

До днес това са единствените признати високопланински центрове за обучение в Европа.

В резултат на този обмен на програми и кадри успешно са проведени всички подготовки на хималайските експедиции, които завършват с пълен успех и покоряване на върховете Еверест и Лхотце.

От 2005 г. е създаден и Център за професионално обучение, притежаващ лицензия № 200412236 на Министерския съвет – Национална агенция за професионално образование и обучение, съгласно чл. 49а, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

С този център се обучават курсисти по специалностите: планински водач, аниматор, екскурзовод, специалист „туристическа и агентска дейност“, хотелиер, камериер.

УЦ „Мальовица“ е част от туристически комплекс „Мальовица“, състоящ се от хотел „Мальовица“, туристическа спалня „Тръстиката“, лифтово стопанство, включ-

ващо ски влек „Ръждавица“, ски влек „Меча поляна“, 3 бр. учебни ски влекове с прилежащите към тях писти, агрегатно стопанство, битова сграда, чайни и ски-орни на Ръждавица и Меча поляна, ел. трафопост, водопроводна мрежа с резервоар, пречиствателна станция и паркинг.

ТК „Мальовица“ целогодишно се ползва за тренировъчни лагери и курсове за обучение на кадри от НСА, Планинската спасителна служба, МВР, Гранични войски, за високопланински лагери на подразделенията за борба с тероризма, регионални инспектори по физическо възпитание, спорт и туризъм към МОН и ДАМС.

Цялата инфраструктура на комплекса – ски влекове, писти, физкултурен салон, учебен полигон по ориентирание, катерачни стени, е съобразена именно с процеса на обучение на кадри за развитие на социалния туризъм в България.

Кой е над закона в Рила и Говедарци

Да припомним скандалния казус, макар че замаяната на гори от Свогенско със земи в комплекс „Мальовица“, стопанисвани от Българския туристически съюз, не е престанал да се коментира в публичното стопанство. През 2007 и 2008 г. Държавната агенция по горите (ДАГ) е разпоредила създаването и предоставянето чрез замянка на 3000 дка държавни горски имоти (съгласно [справка](#) от Агенцията по вписванията и КВС от 2005 и 2008). Имотите са предназначени за изграждането на ски писти, лифтове и хотелски комплекси в землище на село Говедарци и на границата на Национален парк Рила. Това всъщност са земите под обектите на БТС на Мальовица, които представляват национален обучителен планински център. Целият туристически комплекс на практика е обсебен от тази замянка, като са му отнети 100% от ски пистите, ски влекът, основният паркинг и почти цялата Меча поляна. Тя е в основата на учебния полигон, където се провеждат заниманията по видове туризъм и спортове. Целта на извършените заменки е изграждането на ски курорт в Рила „Искрове“ – Говедарци – Мальовица, представян на медиите от Ковачки като негов проект.

С писмо, разкриващо крупни злоупотреби, изпратено до ДАНС, институции и медии от неправителствени организации природозащитници предоставят „доказателства за тежки криминални престъпления, осъществени от организираната политическа престъпност и поставените й лица в Държавната агенция по горите (ДАГ), общински съвети и кметове на община Самоков и община Своге, политическата партия Движение за права и свободи и бизнесмена Христо Ковачки с представяването от него фирми“. В този случай ДАГ няма повод да твърди, че не е знаела какви гори заменя, след като сама е разпоредила създаването на нови имоти в държавния горски фонд, имащи ясна характеристика на трасета за ски писти и лифтове.

РАЗВИТИЕ:

1. Проект за ски курорт – Проектът на Курортно-туристическа локализация (КТЛ) „Искрове“ – Говедарци – Мальовица“ се разработва под формата на Общ устройствен план (ОУП) от смесеното дружество Надар 2006, представявано от фирмата Ел Ем Импекс на Христо Ковачки и Община Самоков. Средната надморска височина на планирания курорт е 1500 м.

2. Заменки на държавни гори – Фирмите, за които е установено, че са получили държавни гори в обхвата на проекта, са Грейд 2004, Агросим и Ел Ем Импекс, които съгласно справка в публично-информационните регистри са свързани с Христо Ковачки.

3. Недалновидност

Чрез заменките гореспоменатите фирми са придобили съществуващите писти в к.к. „Мальовица“ и над с. Говедарци, включително под ски съоръженията на Българския туристически съюз, както и плаца и паркинга пред ЦПШ „Мальовица“.

Ключови нарушения:

1. Чл. 87 от Договора за създаване на Европейския съюз Българската държава е предоставила на фирмите на Христо Ковачки горски имоти, съпадащи с проектираните в ОУП-а ски съоръжения и застроителни ядра, без търг и при явно незачитане на конкурентните условия на европейския пазар. Заменките са извършени при средна цена до 5 лв./кв. м. Средните пазарни цени на имотите в предвидени за застрояване територии в землището на с. Говедарци вървят средно 120 лв./кв. м. За случая е информирана ЕК.

2. Закон за опазване на околната среда и Закон за биологичното разнообразие

Българската държава в лицето на Държавната агенция по горите е съдействала за предварителното осъществяване на ОУП на ски курорта, без да е завършена процедурата по Екологична оценка и Оценка за съвместимост с Натура 2000. Недоумение будят и предвидените в Националния парк „Рила“ трасета на отделни ски писти и лифтове. Основната опасност за природата и хората, която крие реализацията на проекта без реална екологична оценка, е прекомерно изсичане на смърчови, белборови, белмурови и клекови гори, нарушения във вододейната зона на София, унищожение на хабитатите на защитени видове животни и птици – мечка, вълк, дива коза, златка, глухар, врабчоподобна кукумявка, трипръст кълвач и др.

3. Наказателни процедури Благодарение на активната дейност на български и европейски неправителствени организации случаят с незаконния проект за ски курорт Искрове бива разследван в 2 дирекции на ЕК: - Относно нарушението на Европейския договор чрез отдаването на неправомерна държавна помощ под формата на замянки „случаят“ бива разследван от ГД „Конкуренция“ към ЕК. - Голяма част от територията на проектирания ски курорт попа-

да в тази част от защитена зона „Рила“ по Директивата за птиците, която бе отхвърлена от Министерския съвет през 2007 г. Против това неправомерно решение на Министерския съвет Европейската комисия предприе наказателна процедура в началото на юни 2008 година. Отново лъснаха скандални заменки със свогенски гори.

Както и трябваше да се очаква, с поредица от действия БТС остро се противопостави на скандалните закононарушения, засягащи пряко интересите на стогодишната организация и нейните функции по обучение на кадри за развитието на социалния туризъм у нас. Под апела „Да спасим Мальовица“ и „Рила на туристите, не на бизнесмени и търгаши“ се подписаха хиляди любители на планината. Обществото каза своето голямо НЕ! И какво последва от всичко това? Чиновниците, бюрократите, „инвеститорите“ продължават тихо и подмолно да гонят целите си, следвайки процедурата. На основание Заповед № ЛС – О1-503/15.05.2009 г. на Община Самоков бе обявено Обществено обсъждане на Проект за Общ устройствен план (ОУП) на курортно-туристическа локализация „Искрове“ – Говедарци – Мальовица“. Дата -02.06.2009 г... Кой ще ги спре?!

Храмът на Небето в Китай

Сигурно повечето от читатели-те на в. „Ехо“, щом прочетат заглавието, ще си кажат: Олимпиада ли? В Китай? Че XXIX летни олимпийски игри бяха грандиозно нещо, ние гледахме по телевизията почти всичките състезания! И макар че това, за което ще разкажа, се случи по време на поредната олим-

пиада, трябва да призная, че тя бе наистина такава, но по... астрономия. В рамките на културната програма, която бяха организирали нашите домакини за националните тимове на 31 държава, един от които бе нашият, българският, ние посетихме няколко от най-големите забележителности в Китай.

(ВПЕЧАТЛЕНИЯ ПО ВРЕМЕ НА ОЛИМПИАДА)

Знаех, че списъкът на пекинските забележителности е дълъг, и много се чудих как в рамките на ограниченото време китайците ще ни запознаят с най-интересните от тях. След 14 дни в Китай днес мога да кажа на всеки, който стига багажа си за тази велика страна: задължително е да видите Великата китайска стена, Забранения град и площада „Тяньмън“ – не толкова заради известността им, колкото заради историческата им значимост, заради онези тръпки, които усещаш с фибрите си при мисълта, че събитията, описани в учебниците и енциклопедиите, са станали ето тук и от тях те дели само времето, но не и пространството...

Аз обаче искам да ви разкажа за една друга забележителност, която се посещава по-рядко. Тя се нарича с импозантното име Храмът на небето. И нямаше как да не бъдем заведени там като астрономи, защото това бе

ОБЕКТЪТ,
НАЙ-СИЛНО СВЪРЗАН
С КУЛТОВЕТЕ

към небето, съществували в древен Китай. Самият храм е построен преди близо шест века (1420 г.) и е бил свято място, където императорите са се прекланяли пред небесните сили и са се молили за богата реколта, мир и благоденствие за своя народ. Най-красивата и най-величествена сграда там е Залата за жътвени молитви. Нейният триетажен покрив е силно впечатляващ. Залата Чиниантян е мястото, където императорите се молят за богата селскостопанска реколта. Височината ѝ е 40 метра, ширината – 32 метра. Постройката е дървена. Олтарът Хуанчу е място, където императорите отдават почит на небето. Архитектурата на олтаря е много специфична, например използваните в постройката материали са деветцифрови. Защото древните китайци считали, че цифрата „девет“ е най-многозначна и това означава, че този олтар е най-величествен и че само Бог може да живее тук. Когато човек се качи на трибуната, над него отгоре се вижда само синьото небе, а долу – чиста земя със зелени камъни. Човек има чувството, че се намира в космоса.

По-нататък се отправяме към една по-малка, кръгла постройка с червени стени, син покрив и беломраморни стълби, имаща важна-

та задача да съхранява специални таблички, на които са написани имената на императорските предци. Тази сграда е заобиколена от стена, за която се твърди, че притежава особени акустични свойства. Ако застанеш в единия ъ край и произнесеш няколко думи, спътникът ти, който се намира в другия край, би трябвало да ги чуе много ясно. Вероятно е така, но няма как да го проверим, защото десетки, стотици хора около нас се опитват да направят същото, надвиквайки се един друг.

Разказват, че Храмът на небето, един от най-значителните исторически паметници в Китай,

СЪЩЕСТВУВА ПОВЕЧЕ
ОТ ПЕТСТОТИН
ГОДИНИ

Храмът е разположен на юг от центъра на Пекин. Широко известен е извън пределите на страната и е свидетелство за високото равнище, до което е достигнала китайската архитектура преди много столетия. По време на династиите Мин (1368-1644 г.) и Цин (1644-1911 г.) Храмът на небето бил място за молитви на императорите. От древността молитвите към Бога на земята и Бога на небето били едни от главните религиозни ритуали на императорския двор. Тези ритуали можело да бъдат извършвани само от императора, тъй като неговата особа се считала за свещена, родена от Небето и Земята. Още в древни времена били издигнати високи и обширни олтари, наричани „тан“. Обикновено „тан“ се строели в края на градовете, в отдалечени и безлюдни места. Смятало се е, че само тук императорът, покачен

върху високия олтар, може действително да се срещне със своя баща – Небето, или да отдаде необходимите почести на майка си – Земята.

Споменах вече, че Храмът на небето бил построен от император Юн Ле през 1420 г. Именно император Юн Ле пренася столицата на Китайската империя от Нанкин в Пекин. В новата столица по негова заповед се разгръща широко строителство. Издигнати били грамадни стени, величествен императорски дворец и много други съоръжения, сред които видно място заемал Храмът на небето. Отначало Храмът на небето бил универсален. В него се отправяли молитви и към Земята, и към Небето, и към Бурята, и към Облаците и т.н. После решили, че подобна култова система противоречи на древните канони, защото според тях молитвите стават на едно място. Било решено големият храм да се раздели на няколко малки. Храмът на небето останал в южната част на града и неговите закръглени форми започнали да символизируют небесните сили, а Храмът на Земята бил издигнат в северната част и неговите квадратни форми олицетворявали силите на Земята. Обикновено императорите идвали тук на молитва няколко пъти в годината, на определени дати. Но обслужващият персонал бил многоброен, култови служители, музиканти, слуги. В свободното от императорските посещения време те се грижели за огромния парк и красивите алеи и цветни лехи.

ОБЩАТА
ПЛОЩ НА
ХРАМА Е
2667 ХКА

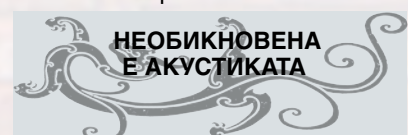
Територията е обградена с две стени, дължината на които е 11 912 м. Външната стена, която обгражда цялата територия на храма, е 6625 м, а вътрешната стена, с която са обградени зданията на храма – 5287 м.

Ако влезете през Ситянмен („Западната небесна врата“) в Храма на небето, ще вървите 500 м по път, обграден от двете страни с кипариси, който ще ви доведе до каменна тераса, висока 2.5 м и широка 28 м. Тя обединява основните постройки на Храма на небето: Залата „Циняндян“ (Залата за жътвени молитви), на север с Хуанцзюной (Залата на небесния свод) и Хуанцзо (Олтарят на небето) на юг. Тези три постройки са разположени в права линия, от север на юг. Още като влезете през вратата Цинянмен, виждате великолепен зала Циняндян – кръгло здание с триярусен керемиден покрив, завършващ с позлатена кула. Залата Циняндян по-рано се е наричала Дасяндян (Храм на великите жертви). Зданието е върху пиедестал от бял камък, чиято площ е повече от 5900 кв.м. Покривът на павилиона е тъмносин и това се обяснява с цвета на небето. Високият и тежък триярусен покрив се поддържа само от гигантски дървени колони и много съединения помежду си напречни греди. Независимо от големите размери и почти 40-метровата височина залата на храма изглежда удивително лека.

Четири средни колони, високи 19.2 м, се наричат Лунцзинчжу ("Колони на драконовия кладенец"). Те могат да бъдат обхванати от трима души. 12-те колони в средния ред символизират 12-те месеца, а 12-те колони от външния ред - 12-те часа на денонощието. Тези 28 колони са направени от стволите на гигантски дървета, донесени от далечния южен Юньнаня. Височината на зданието е 33 м.

Когато застанете с лице към храма „Циняндян“, от двете страни са разположени 2 едноетажни здания. В миналото в едното от тях се намирали съдовете, които по време на богослужение се пълнели с разнообразна храна, предназначена за Бог. Другото здание, наричано „Шен ешу“, било предназначено за обучение в храмова музика. Сега в това здание са изложени древни музикални инструменти от времето на Минската и Цинската династия. От южната страна на Циняндян започва широк път, който води до храма „Хуанцунюй“, предназначен за съхраняване на табличките с имената на императорските прадеди. Този храм е построен през 1530 г. Зданието има кръгла форма, с кръгъл покрив, покрит със сини керемиди, и е заградено със стена, висока 6 м и дълга 200 м. Тази стена има много любопитни свойства. Ако човек застане на някое място с лице към стената, а друг човек - на противоположната страна, и първият говори тихо към стената, вторият ще чуе думите му отчетливо, като по телефон.

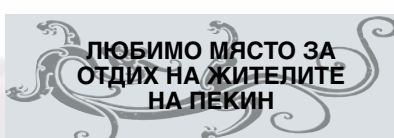

и на кръглия мраморен Олтар на небето, където императорите са се молили за дъжд при суша. Стъпили на централната плоча, те са

произнасяли молитвените слова, а звукът се е усиливал многократно и придавал тържественост на церемонията. На този триетажен олтар били извършвани жертвоприношения на Небето в деня на зимното слънцестояние. Белите мраморни плочи, обширното зелено пространство около тях и концентричните кръгове, които те обграждат, създават усещането, че си някъде извън времето, а вселената е красива, хармонична и приятелски те обгръща. Наистина човек има нужда от простор за молитвите си. Защо ли сме свикнали да ги отправяме в църкви, синагоги или джамии? Пред стъпалата, водещи към залата „Хуанцунюй“, са поставени и знаменитите каменни плочи Санинши ("Камък на трикратното ехо"). Ако застанете на първата каменна плоча пред стъпалата и плеснете с ръце или извикате, ще чуете еднократно ехо; на втората плоча - двукратно ехо, на третата - трикратно.

Най-южното съоръжение на Храма на небето е мраморният Олтар на небето - „Хуаньцго“, построен през 1530 г. Той има кръгла форма и се състои от три площадки. Диаметърът на върхната площадка е 10 м, на средната - 50 м и на най-долната - 67 м. Всяка от тях е обградена с мраморни перила. Мраморната площадка на Олтара на небето има също необикновени акустични свойства. Ако застанете в центъра на площадката и произнесете някаква дума, то звукът се усилива забележимо. Това е засилвало впечатлението от молитвената церемония.

Трябва да си призная, че Храмът на небето ми се видя доста отдалечен от центъра на Пекин. В последните години в Храма на небето са били извършени реставрации на постройките и озеленяване на територията. Днес Храмът на небето е

На връщане, вече в автобуса, който се носеше по пекинските улици, си представих времената, когато е трябвало да се извърши церемония в чест на Небето. От Забранения град преди изгрев слънце тръгвала огромна процесия под съпровода на музика и биене на барабани и камбани. Тя била табу за погледите на обикновените жители на Пекин. Преди самата дата на провеждане на ритуалите императорът постел няколко дни в Залата на въздържанието. Шествието завършвало пред Залата за молитва за добра реколта - най-високото здание в комплекса, което се намира в северната му

часть и е с три купола, издигащи се над мраморния олтар. Цялата зала, декорирана с религиозна символика в жълто-червено-синя палитра, настривала сетивата за великото тайнство при общуването с боговете. И днес веднага се различават традиционните в даистката митология феникс, дракон, а също небе, море и облаци. Поднасянето на жертвоприношения там е било изключително важна задача - цялата империя се уповавала

на императора за добър късмет и обилна реколта, което било голяма отговорност за него. След провеждането на всички ритуали, новините за тях били оповестявани навсякъде из страната. Тъй като императорската власт се смятала за дадена от Небето, лошата реколта била знак, че императорът е загубил своето място в очите на Небето и това директно заплашвало неговата земна власт.

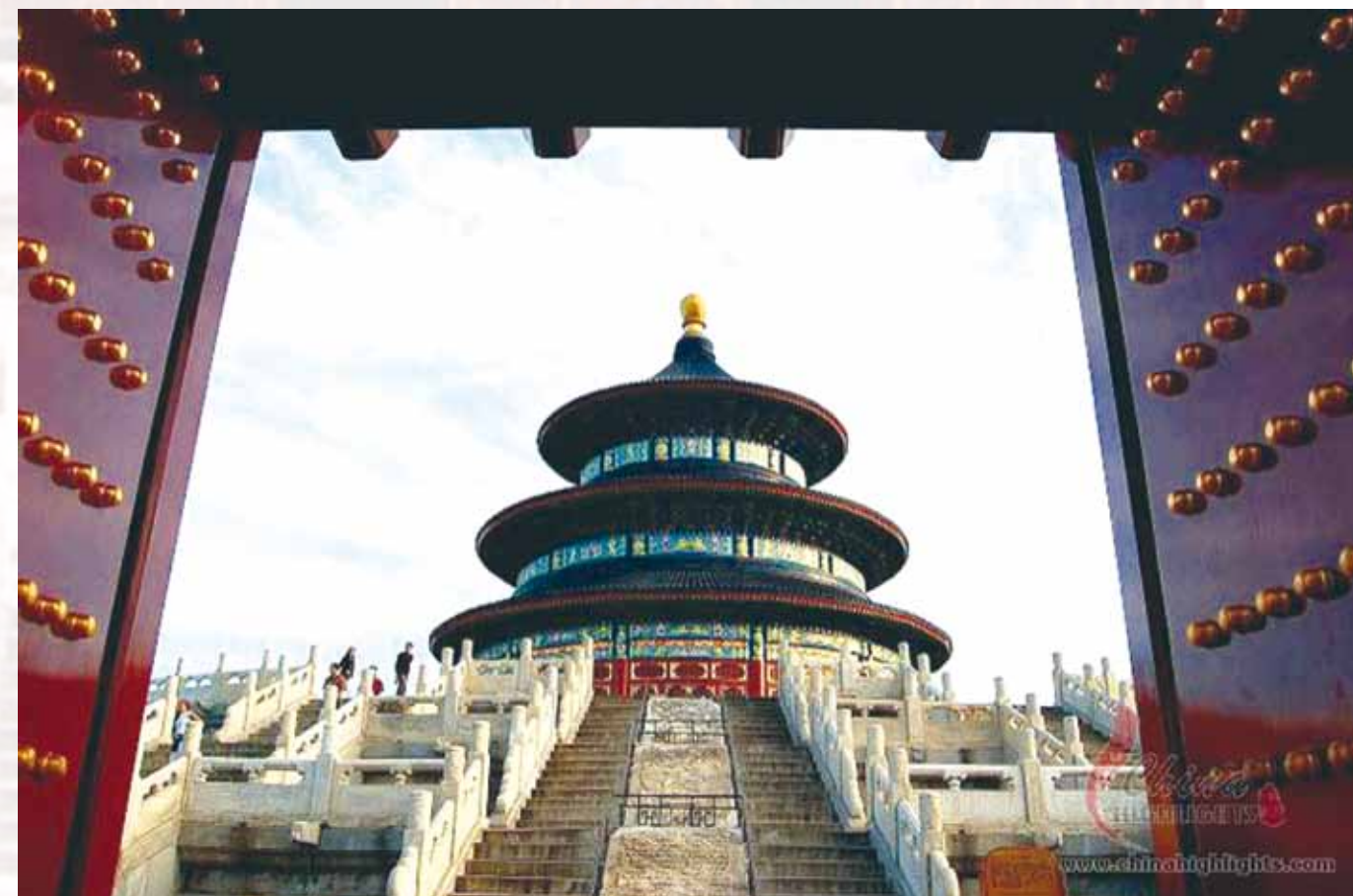
Днес Храмът на небето е не само безценен паметник на древната китайска архитектура, но и историческа, и културна забележителност на китайската нация. През 1998 година той е вписан в Списъка на световното културно наследство. В оценката на ЮНЕСКО се посочва: "Храмът на небето е най-голямата съществуваща постройка за почитане на небето в древността, той е известен в света с архитек-

турата и постройките в комплекса. Той не само заема главно място в историята на китайската архитектура, но е и безценно наследство на архитектурното изкуство в света."

И си спомням думите на великият Рьорих, които той пише в „Листи от дневниците“ за културно-историческото наследство на цивилизацията: "... човечеството трябва да се съгласи, че достиженията на човешкия гений са световни и общочовешки. Те не бива да бъдат оскърбявани с разрушително докосване, защото са съкровището на света."

Така оставихме и ние Храма на небето - чист и непокътнат, като диамант от короната на човешкия гений.

Д-р Алексей Стоев
София - Пекин - София

1775 острова и почти 6000 км брегова ивица предлагат незабравими изживявания

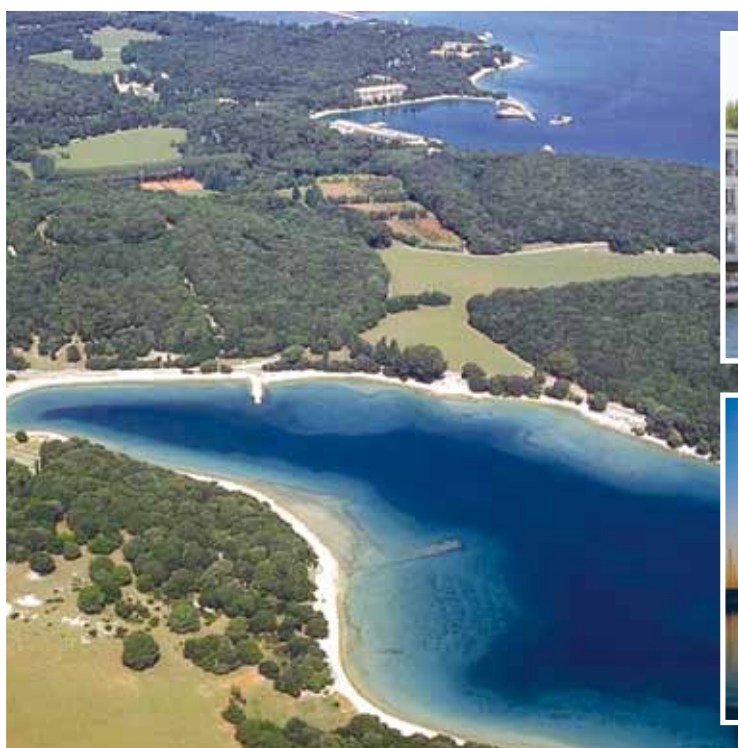
Лъскавите туристически каталози, умело подплатени от майсторски режисирани рекламни клипове, които се въртят по електронните медии, както и многословните уверения на местните и чуждестранните туроператори, че именно Хърватия е най-прекрасният лазурен бисер в огърлицата на Ядран (така местните хора наричат Адриатическо море), изобщо не са пресилени.

Нито пък са плод на някакъв необуздан местен шовинизъм. Несъмнено с мекия средиземноморски климат и впечатляващите почти три хиляди часа слънце по крайбрежието в рамките на всяка календарна година, бившата югославска република, разположена в югозападната част на Балканския полуостров, действително се утвърждава като атрактивна туристическа дестинация. И е едно наистина предпочитано място за отмора, особено в периода от април до края на октомври. Тогава по хърватските плажове, които за съжаление вместо пясък са покрити с дребни остри камъчета, се изсипват няколко милиона загорели за слънчеви ласки, прозрачни, чисти и топли морски води чужденци, които са водени от едно-единствено желание - час по-скоро да се потопят в неповторимата магия, която им се предлага от живописно лъкашещата ядранска брегова линия. Някои от чуждестранните гости долитат отвъд океана или пристигат от Обединеното кралство, други от скандинавските държави, трети от Италия, Австрия, Германия и Чехия. Все по-често вече се отбиват за почивка и доскоро люто обидените сърби, с които хърватите водиха в рамките на разпадащата се Титова федерация тежки битки за независимост в периода 1991-1995 г.

Неоспорим факт за качество и престиж, признат, макар и косвено, чрез натрапващото се присъствие на шумните италиански и далеч по-сдържаните френски туристи из тукашните курорти, е, че т.нар. „хърватска Ривиера“ по нищо не се отличава, освен донякъде в цените, които са значително по-приемливи и естествено не са в евро, от прочутите и лъскави

курортни центрове, разпилени по западното средиземноморско крайбрежие. Едно докосване, осъществено от любителите на морския туризъм през слънчевите летни месеци до красотите на Адриатика, най-вече на онези от тях, които са се ширнали по протежение на хърватската брегова ивица, е повече от препоръчително, тъй като изпитано и безотказно коригира настроението дори и при най-претенциозните и намръщени туристи.

Тези положителни обрати в настроението, естествено, са възможни основно поради незабравимите мигове на отмора, природните, историческите и културните забележителности, великолепната кухня, отбраните вина и високото ниво на обслужване, които в изобилие се предлагат навсякъде. И цените, които в общи линии не са много по-високи, отколкото в морските курорти на съседката ни Гърция например. Хърватия заслужава особен респект и заради факта, че за съвсем кратък период от време, след като със сила се от-

Хърватия - бисер в огърлицата на Ядранско море

късна от тежбите на югославската федерация, успя в условията на безмилостна конкуренция с големите средиземноморски сили в областта на туризма, чрез атрактивни цени и примамливи оферти да разгърне мощно индивидуален и селективен туризъм, превръщайки този бранш в една доста добре развита и перспективна индустрия.

Нещо повече, официалните данни, публикувани в сайта на хърватското правителство, твър-

дят, че през миналата година туристическият отрасъл е изсипал в държавната хазна около 9,5 млрд. долара. Тази впечатляваща цифра представлява 22 процента от брутният вътрешен продукт (БВП) на страната. Казано на по-разбираем език, туризмът в тази балканска държава, която успешно превръща във валута всеки квадратен километър или морска миля от природните си красоти, носи много повече приходи от който и да било сектор на местната икономика.

Само през 2008 г. повече от 10,6 млн. туристи са посетили бившата югославска република, окупирайки предимно ядрански курортните селища, пръснати из красивия 1800-километров бряг. Той, заедно с бреговата линия на близо 1775-те големи, малки и още по-малки, населени или необитаеми острови и островчета, достига до рекордната обща дължина от 5835 км. Дантелената плетеница от хилядите парчета земя, пръснати щедро в хърватската акватория на Ядранско море, действително е впечатляваща. Особено видна от птичи поглед. Реално погледнато обаче, дори и при най-добро желание от страна на местните хора, на последните няма да им стигнат години, за да ги обиколят всичките, а какво ли пък остава за чужденците, които идват тук буквално за броени дни.

От големите Кърк, Црес, Дуги оток, Брач и Корчула - острова, за който се твърди, че е родно място на италианския пътешественик и мореплавател Марко Поло, през елитните Велики Бриуни и Хвар, където сред прекрасно уредени паркове с екзотична флора и фауна са разположени великолепните резиденции на бившия югославски президент маршал Йосип Броз Тито и на настоящите първи държавни и правителствени ръководители на страната, чак до най-малките парченца земя, усещането е твърде близко до библейската представа за божествения Едем. От северозапад по протежение на полуостров Истрия, плавно преливаща на югоизток към Далмация, се ниже една безкрайна и пъстра огърлица от широко отворени към чужденеца пристанищни градове, в които грижливо са съхранени достатъчно количество исторически забележителности, датиращи още от времето на Древна Елада, Великата Римска империя и Венецианската република.

Специфичната атмосфера, която излъчват например античният гръко-римско-венециански декор в комбинация с тесните камен-

ни улички, прорязващи Пореч, Новиград, Ровинь, Сплит, Пула, Риека, или Дубровник, превръща въпросните хърватски градове в едни ама съвсем нереално свършени места. Там животът си тече, без да бърза, и дава възможност и на чужденеца да изпита пълната наслада от приятния гъдел на т.нар. от местните фјака, което в буквален превод би значело нещо от рода на съвсем безгрижно безделие. Това приятно състояние на духа се нарушава само от пищните обедни трапези, които започват още от рано сутринта, за да прелеят плавно и постепенно на тежките вечерни маси на открито, върху изобилието на които хвърлят огнени отблясъци лъчите на залязващото в Ядран огромно слънчево кълбо. Лекият ядрански бриз, който разхлажда отдадените на фјака-та туристи, предразполага последните към поглъщането на големи количества местно пиво или хърватски ароматни бели вина от региона на Пельешац, о-в Корчула и Хвар, задължително гарнирани обаче с планини от морски дарове под формата на салатата от октопод, панирани калмари, рибено карпачо, мидени плата или черното ризото с мастило от сепия.

За онези, които не си падат особено по тези морски глезотии, се предлагат нарязан на почти прозрачни резени изключително качествен пръшут (далматинско прошуто), различни видове местни сирена, пикантно овкусени ястия от говеждо и свинско месо, както и страхотна паста, която не отстъпва по качество на италианската. Що се отнася до малкото свободно време, което остава извън тези важни и отговорни занимания, мнозина от чуждестранните туристи го посвещават на подводен риболов, яхтинг, уиндсърф, голф, тенис, фотосафарита, или просто оставят телесата им да почиват кротко и зареждат с допълнителна енергия под галещите лъчи на топлото ядранско слънце.

Ники Нойски

В деня, в който в България имаше акция за почистване на природните паркове – 23 май, група ентузиастични души да почистят района на микроязовира край село Грамаждано и Светената вода край параклиса „Св. Георги Победоносец“. Събраха се 18 човека – членове на сдружението „За жива природа“, техни приятели и любители на природата. В акцията участваха и ученици от три кюстендилски училища и от екокръжока в 5. ОУ „Христо Ботев“ с ръководител Василка Кръстева. Акцията започна с разходка от стадион „Осогово“ до село Богослов и спускане край Марковата чешма до язовира. По идея на художника и инициатор на проявата Владимир Шунев, участниците си приготвиха дълги пръти с куки за

23 май

Национален ден за почистване на природните паркове

улавяне и изтегляне на боклуците. За около два часа бяха напълнени 16 чувала, които бяха прибрани в контейнера до Светената вода. „Много сме доволни от свършеното днес, защото целта бе изпълнена. Дано този пример подсеца вече всички, които посещават това

място, че природата трябва да се пази чиста, защото ни е необходима“, сподели впечатленията си председателят на сдружението „За жива природа“ – Севделин Атанасов.

Даниела Стоименова,
Кюстендил

Ученици от Добрич отбелязаха юбилей чрез поход

По предложение на своите учителки – Йовка Славова, Цветанка Георгиева, Таня Николова, Анета Бакърджиева, Светлана Върбанова и др. – 150 ученици от Добрич отбелязаха 60-годишния юбилей на Финансово-стопанската гимназия „Васил Левски“ с масов излет в околностите на града. В организацията помогнаха специалистите от спортния клуб по ориентиране „Добротица“ в Добрич Красимир и Калинка Ненови. Бе решено излетът да се осъществи по маршрута Добрич – с. Дончево с влак, а после пеша през гората – до чешма „Ефеклията“ и до жп гара Ботево. Специално за целта беше изготвена карта за движението по маршрута и се потърсиха възможности за обучение по ориентиране, което съвпада с изпълнението на проект „Спорт за децата в свободното време“. Предварително се наложи разчистване на пътеките от бодливи клони и поставяне на маркировка в някои части от маршрута. Общата дължина на пешеходния преход беше около 12 километра и се изминаваше за 3 часа спокойно вървене.

От ФСГ „Васил Левски“ в излета се включиха около 100 ученици и ръководители от десет класа. Допълнително се присъединиха и 40 ученици от ОУ „Стефан Караджа“ с ръководителките Анжела Панчева, Светла Нешева и Иванка Якимова. Заедно с водачите от СКО „Добротица“ и други туристи общият брой на участниците в похода надхвърли 150.

Специално за извозването им се наложи смяна на моториста с по-голяма, която да събере всички желаещи.

... И ето че дойде 10 май. Гара Добрич оживя, а пътеките в гората бяха огласени от веселия глъч на децата. Голяма част от тях за пръв път излизаха на поход в околностите на града, макар че този туристически маршрут е известен повече от 100 г. и е ползван още от прадедите ни за отмора и туризъм! Гората се показа в истинската си пролетна прелест. Движейки се в колона по един, върволицата от млади

походници премина по тесни просеки, криволичещи пътеки, под мост на жп линията и през няколко дерета, за да се стигне до жадуваната почивка край чешма „Ефеклията“. Там имаше още много излетници, които бяха дошли с коли. Децата се пръснаха по групички да починат и хапнат. Някои дори успяха да поиграят на топка.

Единият час почивка бързо свърши и колоната от 150 души пое отново по пътеките в гората с посока жп гара Ботево. Пред погледа на всички се разкриха красиви гледки. Полята на Добруджа радваха очите със своите пролетни багри. Свежи и зелени, горите и поясите от ниви с пшеница допълваха изживяването. Жълтите ниви с рапица контрастираха на още кафявите петна с пролетниците и над всичко грейше усмихнато като всички тук синьото слънчево небе, изпъстрено с малки бели облачета...

Пътят ни се спусна към р. Ботевска. В близост до големия жп мост трябваше да пресечем реката по малко старо мостче, но то липсваше, отнесено от пролетните потоци. На мястото му някой беше поставил отрязан дебел ствол от върба и това беше единствената възможност да преминем препятствието. Трябваше да се пази равновесие и да се стъпва здраво. Беше истинско изпитание за по-боязливите. Някои деца преминаха с лекота, но на други им се свиха сърцата и трябваше помощ и подкани, за да преминат речичката. Това беше последното преминаване по пътя към Ботево. Всички се поуспокоиха, а някои дори му дръпнаха по едно хоро в чест на „победата“. Скоро дойде влакчето и след 20 минутно пътуване стигнахме обратно на гарата в Добрич. Не бяхме същите – позагорели, щастливи, изпълнени с преживявания и въпреки всичко – пободри от началото на похода.

Дълго ще помним красотата и вълненията от този юбилеен пролетен поход!

Красимир Ненов

Движи се и победи – Пролет '2009

На 9 май 2009 година се проведе първият етап на кампанията „Движи се и победи – пролет '2009“ с краен пункт – Петропавловски манастир. По маршрута преминаха общо **423-ма души**, в това число и 12 семейства. В първия етап взеха участие 304 ученици и преподаватели от 8 училища от градовете Велико Търново, Горна Оряховица и Лясковец.

Най-малкият регистриран участник с право да участва в жребия за наградите бе Християна Димитрова на 5 години и 3 месеца, а **най-възрастният** – Славка Христова, на 89 години.

Вторият маршрут на кампанията с краен пункт хижа „Божур“ беше на 17 май. За тези, които не познаваха маршрута, бяха осигурени водачи от ТД „Трапезица 1902“ с начален час на тръгване 9.00 от моста до църквата „Св. 40 мъченици“ и 9.30 часа от разклона за гара „Трапезица“. Участниците в туристическите маршрути имаха шанса да се борят и спечелят **голямата награда** на кампанията – **велосипед**. Останалите 10 награди бяха туристически принадлежности.

Йорданка Илиева,
РИОКОЗ –
Велико Търново

100 години

Организиран туризъм в Дупница

ТД „Рилски езера“ е създадено от Никола Додев на 12 април 1909 г., когато 33-ма ентузиаста, поклонници на красивата природа, откликнаха на неговия призив за създаване на туристическо дружество в гр. Дупница. След няколко дни Централното настоятелство на БТС приема официално ТД „Рилски езера“ за свой клон и до днес дружеството е неотменно в неговите редици.

През 1921 г. започва строежът на хижа „Скакавица“ и при изключителния ентузиазъм и безвъзмездната трудова дейност на много наши съграждани е построена първата хижа в България, открита за ползване на 2 август 1922 г.

Духът на хижестроителството пламва с неудържима сила. Ражда се идеята за построяване на туристически дом. След много трудности, през 1937 г. е завършена една от най-красивите сгради в града през тези години. През 1958 г. започва строежът на сегашната сграда на х. „Скакавица“, тъй като старата е опожарена от буря. След тригодишно строи-

телство, след хиляди безвъзмездни трудови дни от туристите, хижата е открита през 1960 година. Поради голямата посещаемост през 1972 г. е построена и открита

битова сграда в съседство с голямата хижа.

Традицията продължава. През 1980 г. в района на Седемте рилски езера започва изграждането

на нова модерна хижа, която прие името на ТД „Рилски езера“. През 1989 г. този туристически дворец бе открит. А тази година бе пуснат и седалков лифт от х. „Пионерска“ до х. „Рилски езера“.

ТД „Рилски езера“ има 300 членове. Стопанисва х. „Рилски езера“ и х. „Скакавица“. Двете хижи са дадени под наем. Наши членове нощуват на х. „Скакавица“ безплатно, а членове на БТС ползват намаление и в двете хижи.

Всяка година провеждаме над 40 мероприятия (излети, походи, екскурзии и тържества), като на първо място са тези от календарния план на БТС и 100-те национални туристически обекта.

През миналата година 12-членен състав покори три върха в Алпите. В Спортната зала на града имаме монтирана алпийска стена, която могат да катерят всички желаещи. Особена активност проявява Младежкият клуб по пешеходен туризъм и Клубът за

екстремни спортове.

Поради многобройните мероприятия броят на членовете ни постоянно се увеличава, което е показател, че в дружеството кипи живот.

Туристическата общност и гражданството отбелязаха достоянията юбилейна годишнина с тържествен научен форум „100-години организиран туризъм в Дупница“ с мотото: „От историята – с поглед към бъдещето“.

В тържеството, проведено се в театралния салон на ОДТ „Невена Коканова“ в града, прозвуча поздравително слово на кмета на община Дупница инж. Атанас Янев, както и поздравителен адрес от БТС. От името на Туристическия съюз бе връчен плакет, а туристически дейатели, показали своята всеотдайност през годините към туристическата идея – наградени. С тържествен концерт хорове, „Рилско ехо“ към ТД „Рилски езера“, „Св. Ив. Рилски“, Детски ансамбъл за народни песни и танци и състави от градски училища поздравиха присъстващите, сред които и гости от много туристически дружества в страната.

Павел Михайлов,
председател на
ТД „Рилски езера“

Йордан Ботев - Странджата за поколения планинари

Роден е през януари 1926 г. Родителите му са македонски революционери и бежанци в България. От малък живее в София и скита по Витоша и планините наоколо, които заместват липсващите дворове на безимотните и малоимотните софийчета. Многобройната челяд на семейството му остават от малки невръстни сирачета, пръснати за отглеждане при близки и роднини. Свикнал е да се оправя сам и донякъде е благодарен на съдбата за суровите уроци, които са го направили това, което е днес – с добро име и приятели.

Специалист е по ремонт на пишещи и сметачни машини – един от най-добрите в България, това е правил повече от 50 години. Бил е началник-цех в предприятие и като такъв назначавал при себе си много млади планинари и алпинисти, които учил на занаят.

След 9 септември 1944 г. назначил при себе си двама внуци на Райна Княгиня, които по онова време имали проблеми с властта като политически неудобни. Неслучайно в някои от средите бил известен и като Странджата – приветливият му малък дом бил винаги отворен за нуждаещите се и всеки можел да намери у него

паница боб. Така и досега и макар че бай Йордан отдавна живее сам – домакинството, което поддържа, е образцово. Съпругата му си тръгва от този свят, когато синовете им са съвсем малки. Хранене, къпане, грижи по отглеждането – всичко поема сам. Защо не се е задомил отново? Защото си има дом, който му е мил, отговаря с каламбур на въпроса ми. Този дом има атмосфера, порядък – трудно е за чужд, страничен човек да се приобещава. Така мислел навремето, а днес вече е късно. Но съвсем не се чувства сам или изоставен от потока на живота. Заобиколен е с приятели. Заобиколен е с приятели, с хора, които са с него и в радости, и в скърби. Които му помагат да преживее и сполетялата го наскоро трагедия – загубата на единия син. Не иска да говори за това – търси лек в планината и природата.

Смисълът на живота му остава както и на младини един и същ – туризъм. Обиколил е всички планини у нас. Всеки свободен ден прави преходи, събира билки, черпи с пълни шепи от аптеката на Господ. Откъде идва прозвището Доктора? „Бяхме на вр. Кораб в едноименната планина, на границата между Албания и Македония. Една от нашите

туристки си изкълчи крака. Забравих да ти кажа, че поради знанията ми за билките и приложението им приятелите ме наричат Доктора. „Докторе – изтичаха при мен, – бързай, положението е сериозно. Какво да правя, казвам, нямам аптечка и подръчни материали. Спасявай, настояват. Взех голяма глава кромид, накълцах я и сложих компрес на изкълчения глезен. На сутринта момичето ми се обади – благодаря ти, докторе, болките намаляха!“

Неколкократно е преминал маршрута Ком-Емине, изкачил е 10-те планински първенци и всички планински великани у нас. Бил е на повечето от планинските първенци на Балканския полуостров. Бай Йордан не казва „покорил“ и въобще не обича тази дума, доколкото никой няма правото да покорява каквото и когото и да било. Да не говорим за природата и гордите, забили носове в облаците върхове. На тях се качваме, но остават непокорени!

През януари 2008 изкачва връх Шияк в планината Ртан – Сърбия, като най-възрастен (82 г.) между 720 туристи, което е отбелязано от Радио-телевизия – Белград. Участвал в туристическа маркировка през 2005/6 г.

на планините Руй, Осогово, Беласица и Славянка. Многократен участник е в традиционните лекоатлетически маратони край София на 42 км, в туристическия маратон 100 км за 24 часа, обиколка на Витоша и пр.

Почти не пропуска и сега проявите от националния календарен план на БТС, а в туристическите редици е пример за издръжливост и планинарската етика. Готов да помогне с умения, да сподели опит. Стара планинарска школа!

Да си жив и здрав, бай Данчо, и дълги години да движиш в редиците на сподвижниците на Алеко, истинските планинари!

Нина Костова

МНОГАЯ ЛЕТА!

На 11.04.2009 г. навърши 75 години Антон Димитров – дългогодишен член на ТД „Алеко Константинов - 1899 г.“ – София, и член на Управителния съвет – опитен планинар и водач, човек с голямо сърце, почитател и вдъхновен изпълнител на планинарската песен.

Още от 1952 г. Антон Димитров свързва живота си с планината като млад инструктор и участник в десетки ски походи, пешеходни преходи с наши и чуждестранни участници. С отличното си образование, широка душа и познания по география, история, ботаника, фармация и други, Ан-

тон е изключително приятен събеседник, другар, незаменен активист в нашето дружество.

Тони, благодарим ти за чудесната работа, за годините неуморен труд в името на дружеството! Благодарим ти, че толкова щедро споделяш с нас богатите си знания и така правиш срещите ни с природата още по-интересни и стойностни. Със своето благородство, честност и доброта ти си пример за всички нас!

Пожелаваме ти още много върхове и нови планински приключения! Бъди жив и здрав! Честит юбилей!

От ТД „Алеко Константинов – 1899 г.“

Честит рожден ден

Честити ви рождени дни, приятели,
на планините верните чеда,
честити ви рождени дни, мечтатели,
за по-щастливи дни, за обич, топлина.

Очакват ви със трепет върховете,
пътеки стръмни, водещи до тях,
бистри потоци и мури вековни,
другарски закачки и безгрижен смях.

Честити ви рождени дни, приятели,
на планините верните чеда,
не остарявайте, бъдете оптимисти,
оставящи след себе си следа.

Мария Ташкова

От Ком – до Емине

Потегляме на дълъг труден поход
със тежки раници на рамене,
Подсмиват се скептиците и съскат:
- Ехе, къде е Ком – къде е Емине?

Пред устрема ни горд отстъпва Ком,
след него пада върлия Мургащ,
превземаме връх Баба на шега,
не спира Вежен бързия ни ход.

След тях катерим Левски и Купена,
от Ботев слизаме към Мазалат,
скалите пеят стенещата песен
под напора на вятъра крилат.

На Шипка славна скланяме глави,
пред нас възкръсва она страшен ад,
във който българи и руси гинали,
за да възпрат връхлитащата сган...

Тъй ден след ден
пълзиме по гръбнака
на тоз величествен и горд Балкан,
последен преход вече ни очаква –
Козичино напускаме във мрак...

Примамва ни на фара белотата,
усмихва се безбрежното море.
И цопват камъчета във водата,
пренесени от Ком до Емине!

Ком-Емине – маршрут, изпълнен
с прелест,
мечта лелеяна на не един турист,
ти труден си, но не и недостъпен
за любещите родната ни вис.

Приятелю, зове те планината,
нарамвай раницата и върви
по таз пътека върла, но и свята,
мечтата си във дело възплъти!
Александър Георгиев,
ТД „Бунай“ - Панагюрище

Сънувам често планината

Родена в необятна равнина,
като река към своето начало
се завръщам.

Не мога тук да спра,
не мога да остана.
Като спасителна ръка
ме викат
тези горди лесове.

И медногласи чанове
в кръвта ми възкресяват
стародавни истини...

А там далеко
чака жадна равнината,
не мога да остана.

И клетва е целувката ми
върху камъка –
в съня си да открадна планината.

Като река към своето начало
се завръщам.
И нямам сили да остана...

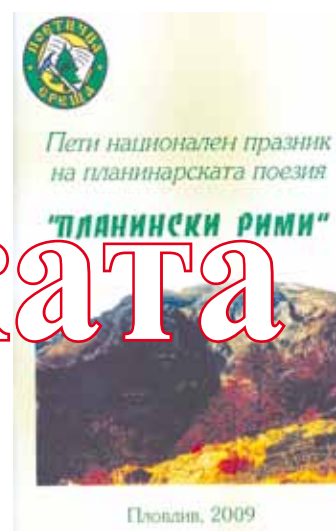
Ружа Велчева,
ТД „Трапезица - 1902“
– В. Търново

На 9 май в Пловдив се проведе Петият национален празник на планинарската поезия „Планински рими“, организиран от Градския клуб на туристите ветерани „Пълдин“ със съдействието на община Пловдив, Съюзния съвет на БТС, Федерацията на туристите ветерани.

В станалия вече традиционен празник взеха участие 34-ма поети туристи от цялата страна, включени в поетичната антология, приятели на планинарската поезия, членове на Клуба на туристите ветерани. Музикален поздрав поднесе вокално-инструментален ансамбъл „Егелвайс“ от гр. Пловдив с художествен ръководител Иван Пехливанов. В паузите между литературните четения прозвучаха музикални изпълнения на флейта, цигулка и пиано от възпитаници на музикално училище „Любомир Пипков“.

СС на БТС удостои

Празник на планинарската поезия

всички, одобрени за участие в стихосбирката „Поетична антология“, с грамоти.

Празникът завърши със среща-разговор, на която бе направен анализ на проявата и бяха обсъдени предложения за следващите чествания.

Александър Георгиев,
член на организационния комитет

Още за творческата работилница

БТС е спонсор на поетичната антология, посветена на традиционния вече Национален празник на планинарската поезия „Планински рими“, която тези дни излезе от печат.

„Малък, но все пак юбилей и той изисква отчет! - казва

в предговора си към книжка-та д-р Васил Анастасов, д.м., турист ветеран от клуб „Пълдин“ в Пловдив. - Досега със свои произведения в празника на планинарската поезия са участвали 70 автори от цялата страна, от които във всичките пет сборника: Христо Димиев от Ст. Загора, Александър Бъчваров от Лясковец; Александър Георгиев, Васил Анастасов,

Вера Кушева, Георги Костанев, Иван Цветков и Иван Пехливанов – от Пловдив. Най-много след пловдивската група са авторите от Велинград, между които: А. Горанов, А. Маргова, Цв. Спасова, Ст. Стоянова и др.

От останалите участници могат да се споменат като най-активни: Радка Тополава, Росица Томова, Станислав Власкиев, Недялка

Рибарева, Алтенка Сапунджиева, Мариана и Христо Христови, Евгения Вълкова и др..“

И по-нататък: „В преобладаващото мнозинство авторите туристи показват значително майсторство, служат си с оригинални метафори, стремят се да създадат възбуждаща образност и настроение. Тематиката е предимно възхищение от родната природа, патриотизъм – заключава д-р Анастасов. Предговорът завършва с препоръка: да се пише повече за истинското другарство и взаимопомощ в планината, за хумора, съпътстващ задружния живот на туристите, и за незабравимите вечери край летните огньове или край печката в хижите през студените зимни дни.

Спомен за Мария Ташкова, поетеса, оставила след себе си жива следа. Нейното стихотворение „Честит рожден ден“ е превърнато от Иван Цветков в песен, химн на Градския туристически клуб „Пълдин“, Пловдив.

Работя високо и далече в планината. За туристите, които предимно през лятото преминават от тук, работното ми място е романтично – изгреви, залези, слънце, синьо небе, пухкави облаци: по-близки и по-далечни върхове и планини, нощем луна, Млечният път, светлинките на села и градове.

За съжаление хубавото време тук е рядкост – често дни наред ни захлупват гъсти мъгли, понякога вятърът е толкова силен, че е невъзможно да се изминат дори два-три метра, а мъглиците не признават гръмоотводите - падат където си искат.

Въпреки че не ни липсват средства за комуникация, нерядко човек тук се чувства самотен,

забравен, изоставен... Погледнеш маркировъчните стълбове, които се губят в далечината - все едно си на края на света. Или пък се загледаш в залеза - нещо, което в големия град много рядко може да се случи. Отива си още един ден - добър или лош, един ден, който никога вече няма да се върне, никога вече няма да се повтори. Долу улиците се изпълват с хора – едни се прибират, други отиват на гости, трети – на театър, концерт, дискотека или купон, някои бързат за среща...

Само ти тук в планината не бързаш - няма къде да закъснееш, никой не те чака...

И докато долу е все едно кой на кого ще се обади, тук не е така. Едно е, когато ти търсиш някого - изпросено обаждане, друго е, когато те

Откровения

потърсят – значи някой се е сетил за теб, някой не те е забравил.

Някой ден ще си тръгна завинаги оттук. Но знам, че тогава ще ми липсват изгревите и синьото небе, едрите планински звезди и Млечният път.

Но най-много ще ми липсват залезите...

Лорен Стоянов,
метеоролог на вр. Ботев

Влахина планина е гранична планина между България и Република Македония. Тя е част от Осоговско-Беласишката планинска група. На север се ограничава до пролома на река Струма и се простира до седловината Черната скала, която я разделя от Осогово, на изток до долината на река Струма, на юг до дълбоката долина на Сушицка река и на запад до долината на река Брегалница в Република Македония. На юг чрез седловината Седлото (Четало) планината се свързва с Малешевската планина. Посоката ѝ на простиране е север-юг, със слабо извиване на югоизток. Дължината ѝ е 40 км, а широчината (на българска територия) - 15 км. По протежение на по-голямата част от главното било на планината минава държавната граница между България и Република Македония, като по-голямата и висока част остава на българска територия.

Най-високата ѝ точка е връх Кадийца (1925 м). Растителността в планината е сравнително бедна. По-голямата част от склоновете до 700-800 м са заети от предимно от сухо-

Влахина

любиви храсти и тревна растителност. Срещат се площи, за-

ети от ясен, явор, габър и насаждения от черен бор. Високите части са заети от бук, високопланинска тревна растителност и хвойнови храсти.

Малко познатите и гранични планини

Топлото облекло е на първо място по необходимост за всеки турист и планинар

Уважаеми читатели на вестник "Ехо", драги туристи, колеги, БТС има десетки хиляди организирани членове, които бродят в планините на България.

Ръководството на БТС, след проведени разисквания с туристическите дружества по места, подема инициативата всички негови членове, които отдавна носят идеята на Алеко в сърцата си, да покажат своята принадлежност към БТС и организираното туристическо движение чрез специално поръчани дрехи за планина, които с гордост да носят при преходите си из красивата ни Родина.

Възползвайки се от опита на сходни планинарска организации в Австрия, Германия, Чехия и др., а също така, изхождайки от традициите на туристическото движение в България, ви предлагаме производството на наша българска фирма, която е

утвърдена и на международния пазар.

На първо време, можем да започнем с поръчка на универсалните дамски и мъжки суитчери, окомплектовани с тениска, при следните цени и условия:

Дамски суитчер – шал-яка с бродерия "Еделвайс" – 15,00 лв./бр. **Мъжки суитчер** – шал-яка с бродерия "Еделвайс" и допълнителен външен джоб - 18,00 лв./бр.

Тениска, черна, с печат знакът на БТС – 4,00 лв./бр.

Всички цени са с включен ДДС.

Договорените цени са на база голямата заявка, която организира ръководството на БТС с цел поевтиняване на облеклото.

Заявките за закупуване на екипировката става във всяко туристическо дружество, член на БТС, като се посочи съответният размер и бройка, също и имената на лицата, направили заявката.

Хижа „Яна“

Намира се във Влахина планина в м. Свети Димитър на 5 километра от гр. Бобошево, на 740 м н.в. Представлява масивна триетажна сграда с капацитет 54 легла. Една част от стаите са със собствени санитарни възли, а останалите – с етажни. Хижа е водоснабдена, електрифицирана. Отоплява се с електрически печки. Разполага с ресторант, туристическа кухня и столова. На разположение на туристите са спортно игрище и детска площадка. Изходен пункт за хижа е гр. Бобошево – 4 км, 0.40 мин. пеша. За връзка с хижа: 0896715961, 0887/744-119.

Съседни туристически обекти: черква-та „Св. Димитър“ – 100 метра от хижа, „Св. Петър и Павел“ - 0.25 часа, Пещерата

- 1.10 часа, връх Бобошевски Руен (1134 м н.в.) – 1.30 часа, параклисът „Св. Архангел“ - 1.30 часа, пещерата, където е живял св. Иван Рилски - 2.20 часа.

Стопанин: ТД „Янина градина“, гр. Бобошево, тел: 0895618330.

Конявската планина е в Западна България. Най-високата ѝ точка е връх Виден – 1487 м н.в. Конявска планина се намира на около 80 км южно от София, през планината преминава първокласният път от София за Кюстендил и ГКПП Поешево. Като всяка българска планина, Конявската планина крие в себе си много от красотите на природата.

Тук можете да се любувате на красотата на Чокльовското блато и да се насладите на невероятните гледки, които се разкриват от всички посоки.

Конявската планина е предпочитано място за любителите на екстремните спортове. Връх Риш е

Конявска

най-високия връх в Риша планина, която е част от Конявската планина, върхът е извистен и като Рони кръст. Планината е обитавана главно от дребен дивеч, като по-големи представители се отличават глиганът и вълкът.

В Конявската планина се намират уникалните стари манастири:

Горнокознички (наричан още Кознички) манастир близо до с. Горна Козница, Жаблянски „Св. Йоан Кръстител“ - манастир в Димовгорбския дял на Конявската планина, в местността Вирова гарина под вр. Курилово, на ок. 2 км южно от с. Жабляно, Земенски „Св. Йоан Богослов“ манастир в подножието на планината Риша, дял от Конявската планина, на 15 км от гр. Земен, Изворски „Св. Св. Петър и Павел“ - манастир в Колошкия дял на Конявската планина, на ок. 1 км от с. Извор.

Хижа "Момин кладенец"

Намира се в подножието на връх Колош, в Колошкия дял на Конявската планина. Построена е в местността Цървено присое на 841 м н.в.

Представлява масивна триетажна сграда с капацитет 30 места в стаи с по 2, 3, 4, 5 и 6 легла, етажни санитарни възли и

обща баня. Хижа е електрифицирана, водоснабдена и с локално парно отопление. Разполага с туристическа кухня и столова и салон за забавни игри.

Изходно място: село Извор - 1 час пеша (3 км по черен път). Селото отстои на 26 км от град Перник и на 14 км от град Радомир, Перник и Радомир са жп гари на линиите София - Кюстендил и София - Кулата.

Еньовден – Среди лето, или Ден на слънцето

Българите наричат празника Еньовден още Среди лето или Ден на слънцето, защото съпада с лятното слънцестоене. Според народните вярвания на този ден „слънцето играе или трепти“, когато изгрива.

Народните лечители твърдят, че събраните в ранно утро на Еньовден треви са най-лековити. Хората се качват по високите хълмове, гледат своите слънчеви сенки и по тях гадаят за здраве.

За сбогуване с еньовденското слънце всички трябва да станат рано и да посрещнат неговия изгрев, за да усетят лековитата роса, която то отърсва от себе си, мийейки се преди път.

Започне ли да се показва слънчевият диск, всеки трябва да се обърне с лице

към него и през рамо да наблюдава сянката си.

Отразява ли се тя цяла, човекът ще бъде здрав през годината, а очертае ли се наполовина - ще боледува.

В нощта срещу празника особена магическа сила придобива и водата. За ле-

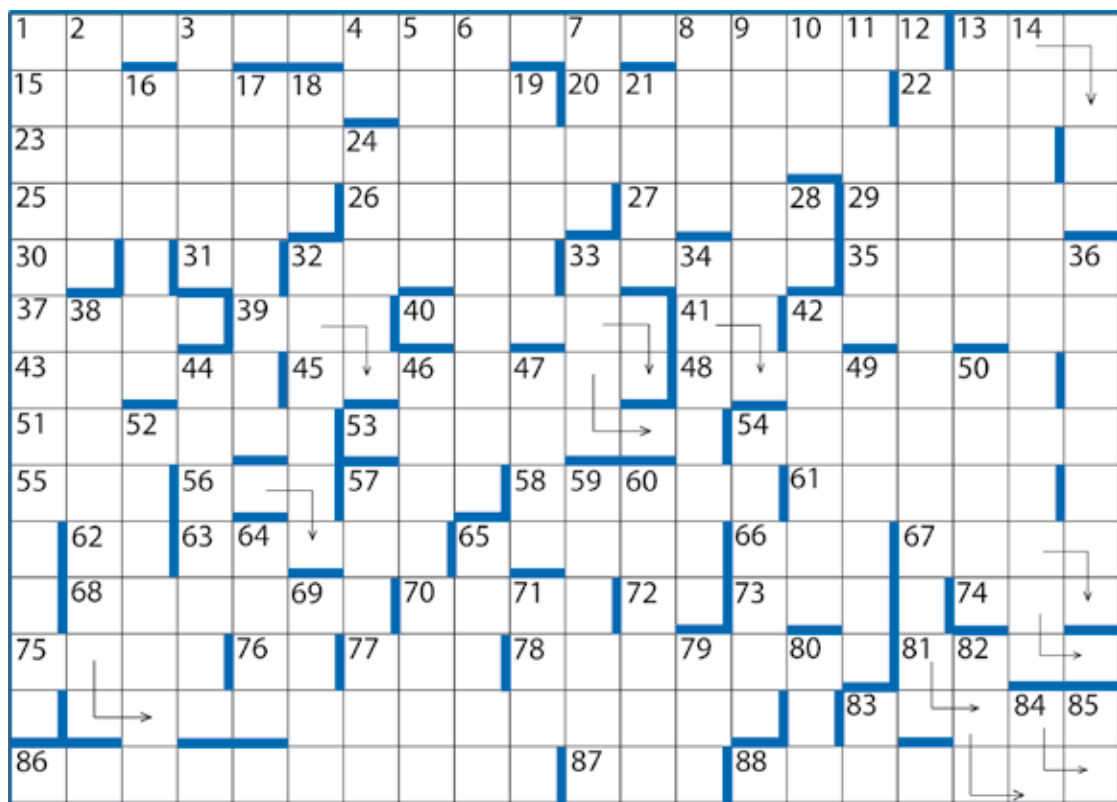
чение и гадаене, при залез слънце се взима от чист сладък извор „мълчана вода“, налята при пълна тишина, за да не се погуби от човешки глас магическата ѝ сила.

В нощта на умиращото и възбуждащото се слънце е апогеят на лечебната сила

на растенията. Събраните в потайна доба преди изгрев чер трън, еньовче, вратичка и комунига, иглика и маточина се използват за лек през цялата година. Билките се вийт на венци и се разпределят на Св. Врач, отбелязван на 1 юли.

Вярва се, че който види сутрин рано (23 юни през нощта) окъпало се в жива вода „играещо“ и „трептящо“ слънце, ще бъде здрав през цялата година. Всички наблюдават сянката си. Ако тя се очертае без глава или наполовина, това предвещава болест. В нощта на умиращото и възбуждащото се слънце различните треви и билки придобиват най-голяма лечебна сила, която изчезва с изгрева му. Затова на Еньовден рано сутрин момича и жени, врачки, баячки и магьосници берат билки, които използват за лек и магии през цялата година. През тази нощ магическа сила придобиват и водите. Според вярванията, водата в реките и в кладенците на този ден е лечебна, защото слънцето се е окъпало в нея, а в нея се къпят и всичките болести. Ако човек се окъпе с тях, те няма да му навредят. Затова за здраве всеки трябва да се умие преди изгрев в течаща вода или да се отъркаля в росата. За да

има ефект билковото пите, бо- лният трябва да вярва в целебната сила на билките и да се отнася с уважение към тях.. Еньовденските гадания се извършват в обичая надпяване на пръстен (или китка), който наподобява ЛАДУВАНЕТО, а в Югоизточна България и в някои райони на Североизточна България гаданията се разгръщат в обичая ЕНЬОВА БУЛЯ. Дните около Еньовден бележат средата на годината, когато слънцето достига зенита. От този ден започва упадъкът на слънчевата енергия и времето се „завърта на зима“. Вярва се, че на Еньовден слънцето трепти, „играе“, и който го види в този момент, ще бъде здрав през цялата година. Затова в миналото стари и млади са посрещали слънчевия изгрев по високите места извън селището. Еньовден е най-дългият ден в годината, изпълнен с надежда и вяра в добрите сили на природата, ден за прозрения и равностетка.

ВОДОРАВНО:

1. Ясно изразено понижение на релефа, граница между Рила и Родопите. 13. Разказ от Чудомир. 15. Световно известна марка обувки. 20. Сладкиши с пълнеж от яйчен крем. 22. Наша река. 23. Старопланински проход. 25. Стихотворение от Камен Зидаров. 26. Квартал на Сопот. 27. Столицата на Перу. 29. Езеро във Финландия. 30. Една от лодките на Тур Хейердал. 31. Инициалите на наш театрален и киноактьор (1934-2003), „Нощем с белите коне“. 32. Героиня на Елин Пелин от „Ян Бибиан“. 33. Град в Пакистан, край който се намират градините на Шалимар, включени в световното наследство на ЮНЕСКО. 35. Градинско растение - подправка. 37. Град в Германия. 39. Река в Мексико. 40. Разказ от Елин Пелин. 41. Колиба. 42. Големи, плътни планински възвишения. 43. Марка японски автомобили. 45. Синдикалист, първия демократичен президент на Полша (1990 -1995), носител на Нобелова награда за мир. 48. Бивша волейболистка от „Лев-

ски“. 51. Град в САЩ, административен център на щата Ню Йорк. 53. Калъп за отливане на печатарски букви, монети и др. 54. Стихотворение от Христо Смирненски. 55. Дълбоко място в река. 56. Рудник. 57. Японски остров. 58. Род средно големи пингвини в Антарктида. 61. Смазочни течности в машиностроене. 62. Стихотворение от Адам Мицкевич. 63. Тракийска крепост край с. Звъника, Кърджалийско. 65. Част, дял, норма за нещо, което се допуска. 66. Инициалите на нашия олимпийски комитет. 67. Герой на Александър Кипров от драмата „Кърджалии“. 68. Марка холандска бира. 70. Град в Израел. 72. Град във Франция. 73. Македонски фолклорен състав. 74. Шахматна фигура. 75. Специална пръчка с извит край за игра на хокей, голф и др. 76. Древен град в Месопотамия. 77. Общо име за електронно-изчислителните машини. 78. Наш икономист и социолог, академик (1908-1985). 81. Широколистно, крайречно дърво. 83. Земна вдлъбнатина, която е пълна с вода. 86. Стихотворение от Христо Ботев. 87. Река

в Полша, приток на Одра. 88. Любител на музиката.

ОТВЕСНО: 1. Уникално мостово съоръжение над новия и стария плавателни канали за пристанище Варна – Запад. 2. Наш красив морски град. 3. Град в Германия. 4. Инициалите на наш половец - Телефонна любов. 5. Град в Южна Турция. 6. Национален парк в Северна Танзания. 7. Склад, стоварище. 8. Американски драматург - „Кой се страхува от Виржиния Улф“. 9. Болгарин, големец. 10. Град в САЩ, щата Канзас. 11. Филм на Люк Бесон. 12. Езеро край Бургас. 13. Струнни музикални инструменти. 14. Роман от Ромен Ролан. 16. Героиня от едноименния роман за деца на Ерих Кестнер. 17. Най – високият връх в Алпите. 18. Грациозна азиатска антилопа. 19. Старо име на Талин. 21. Наш град. 24. Героиня на Михаил Глинка от операта „Руслан и Людмила“. 28. Мярка за земна площ. 32. Роман от Блага Димитрова. 33. Горки хищник от семейство кучета. 34. Най-големият и висок планински масив в света. (Покрива на света.) 36. Село в Шуменско. 38. Стихотворение от Иван Вазов. 42. Село в община Нови Искър. 44. Здрав лепен или памучен плат с шарки, употребяван за облицоване на мебели. 46. Дебел метален лист. 47. Сбор от душевни качества и особености на човека. 49. Стар град в Полша, бивша столица. 50. Капо при игра на белот. 52. Членове на най-висшата жречесна хиндуистка каста. 54. Прозвището на футболиста Божидар Искренов. 57. Френски град. 59. Червени зеленчукови плодове. 60. Материя за бродирание с едри дупки. 64. Мраз. 65. Турски писател (1914-1970) автор на романа „Джамиле“. 69. Наша река в Западна България. 71. Река в Русия, басейна на Онега. 79. Географска единица, ератема. 80. Град във Франция. 82. Френското име на Женевското езеро. 83. Френско модно списание. 84. Сорт наш ранозреещ грах. 85. Бивша световна организация.

Милена ГЕОРГИЕВА

ПОКАНА

Приятелите туристи!

Заповядайте на традиционния Девети възпоменателен туристически поход-преклонение „По пътя на четата на Цанко Дюстбанов“. Нека за три дни – от 24 до 26 юли 2009 г. да преминем заедно по бойния път на четата и да се преклоним пред подвига и саможертвата на Априлци от Централна Северна България; да изживеем един празник на българския дух, родолюбие и патриотизъм.

Подробности и заявки за участие – до 20 юли 2009 г. на тел: 066/86 44 43 (вечер), 0888 562 524
Адрес: Габрово – 5300, ул. „Ивайло“ №9
Милка Караджова (за похода)

Възпоменание

На 12 юли се навършват три години от смъртта на

**Анастас
Теохаров
Милтиядов
(Варната)**

Три години без любимия съпруг, баща и дядо. Роден на морето, влюбен в планината, неуморим планинар, хижар, един от основателите на хор „Планинска песен“- майка, той остави след себе си сърцата дела и свидни спомени. Остави близки и приятели, които никога няма да го забравят. Нека всички си спомним с любов за туриста, солиста йодлерист, прекрасния певец и човек, незаменимия солист на песента „Овчарка и кукувичка“. И да добавим в хор: „Помним те, Варна!“

Мир на праха му!

В САЙТА НА БТС - www.btsbg.org

можете да намерите информация за: стоте национални туристически обекта, телефони и адреси на туристически дружества и хижи; клубове в състава на БТС и федерации; история, цели, нормативна уредба и управленска структура на БТС.

Планинска спасителна служба

www.pss.bglink.net

При нещастен случай дежурни телефони:
GSM:088 1470, 02 963 2000, Мобифон:048/1843
За справки или съвети: 088 1471

ТУРИСТИЧЕСКИЯТ ВЕСТНИК - Месечник на БТС

ГЛАВЕН РЕДАКТОР: Нина Мишкова, Емилия Бахарова – редактор и зав. реклама
РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ: Милена Вълков – председател на СБЖ и член на СЕМ; Ясен Антов – бивш гл. редактор на в. „Ехо“; проф. д-р Витан Влахов – председател на УС на ПСС; инж. Иван Петров – председател на Българската асоциация по картография; доц. Сандо Бешев – алпинист, историк на българския и световния алпинизъм; Георги Кърпачев – председател на Републиканската комисия по маркировка при БТС, Кънчо Долапчиев – НСА, катедра ТАОС;
Графично оформление и предпечат: Милена Алексиев
Печат: „Илинден - 2000“ ООД

Издава: Издателска къща „Ехо“ ЕООД

Адрес на редакцията:
1000 София, бул. „Васил Левски“ № 75, ет. 5, ст. 525
Тел: 02/ 93 00 680; Факс: 02/986 22 55; ISSN-0205-0943
e-mail: eho@btsbg.org; www.btsbg.org

Срокът за приемане на материали е до 20 число на съответния месец

РОДОПИ - ТРАДИЦИОННИ МАРШРУТИ

1. РОДОПИ - маршрут 30
ИЗХОДЕН ПУНКТ - София или Смолян - шестдневен
1 ден: нощувка на х. Смолянски езера; **2 ден:** със седалковия лифт изкачване до вр. Снежанка, нощувка на х. Изгрев; **3-4 ден:** преход до х. Скални мостове (2 нощувки) - разглеждане на Чудните мостове; **5 ден:** изкачване на билото и преход до х. Персенк (нощувка); **6 ден:** отпътуване през Орехово (5нощувки).

Цена: 188 лв. (цената включва: нощувка, храна, планински водач, застраховка).

По желание на групата се организира екскурзия до с. Могилица, Агушевите конаци и пещерата Ухловица с допълн. заплащане.

Дати на тръгване: 28 юни, 18 юли, 1 август, 16 август, 1 септември.

2. РОДОПИ - маршрут 31
ИЗХОДЕН ПУНКТ - София или Смолян - осемдневен

1 ден: нощувка на х. Смолянски езера; **2 ден:** преход до х. Перелик (нощувка); **3 ден:** през вр. Перелик и вр. Широколъшки снежник се слиза до х. Ледницата (нощувка); **4 ден:** през м. Чаирските езера се стига до Т.б. Чаирите (нощувка); **5-6 ден:** преход до х. Триградски скали (2 нощувки) - посещение на пещерата Дяволското гърло; **7 ден:** преход през с. Ягодино, посещение на Ягодинската пещера и нощувка на х. Тешел; **8 ден:** отпътуване (7 нощувки).

Цена: 248 лв. (цената включва: нощувка, храна, планински водач, застраховка).

По желание на групата се организира екскурзия до с. Могилица, Агушевите конаци и пещерата Ухловица с допълнително заплащане.

Дати на тръгване: 4 юли, 24 юли, 10 август, 23 август.

**ГЪРЦИЯ:
ЕДЕСА - ВЕРГИНА**
ИЗХОДЕН ПУНКТ: София. **1 ден** - отпътуване за Едеса, разглеждане на града. По желание гръцка вечер. Нощувка. **2 ден** - отпътуване

Уважаеми читатели,
Продължаваме публикуването на екскурзионните ни летувания. В този брой ви предлагаме маршрутите в Родопи планина

Екскурзионно летуване в ПЛАНИНИТЕ

за Вергина, посещение на гробниците на Филип Македонски и Александър III. Отпътуване за Верия. Отпътуване.

Цена: 140 лева. Цената включва: транспорт; 1 нощувка със закуска в хотел ** в Едеса; медицинска застраховка; екскурзовод.

Дати на пътуване: 13 юни

**МАКЕДОНИЯ:
ОХРИД - СТРУГА**

ИЗХОДЕН ПУНКТ: София. **1 ден** - отпътуване за Охрид. Панорамна обиколка на града. Свободно време в центъра на Охрид. Вечеря с жива музика. Нощувка. **2 ден** - отпътуване за Струга - разходка из града. Отпътуване.

Цена: 130 лева. Цената включва: транспорт; 1 нощувка със закуска и вечеря в хотел „Коцарев“ **; медицинска застраховка; екскурзовод.

Дати на пътуване: 27 юни

**ГЪРЦИЯ:
ИЗКАЧВАНЕ НА ОЛИМП И ПОСЕЩЕНИЕ НА МЕТЕОРИТЕ**

ИЗХОДЕН ПУНКТ: София. **Цена: 260 лв. Цената включва:** придружаващ бус, 3 нощувки (1 в хижа и 2 в хотел), медицинска застраховка, планински водач. Минимум 10 участници.

Дати на тръгване: 11-14 юни

КЛАСИЧЕСКА ИТАЛИЯ

ВЕНЕЦИЯ - РИМ - ФЛОРЕНЦИЯ - ИКОНОМИЧЕН ВАРИАНТ

ИЗХОДЕН ПУНКТ: София.

1 ден - Отпътуване. Нощен преход. **2 ден** - сутринта - пристигане във Венеция. Разглеждане забележителностите на Венеция, нощувка. **3 ден** - отпътуване за Рим. Попътно разглеждане на Верона. Пристигане в Рим. Нощувка. **4 ден** - разглеждане на Рим и Ватикана. Нощувка. **5 ден** - отпътуване за Монтекатини. По пътя разглеждане на Пиза. Пристигане в Монтекатини Терме. Нощувка. **6 ден** - разглеждане на Флоренция. По желание - разглеждане на галерия „Уфици“. Отпътуване. Нощен преход. **7 ден** - вечерта - пристигане в България.

ЦЕНА - 599 лв. Цената включва: 1 нощувка в Лидо ди Иезоло или областта на Тревизо, 2 нощувки в Рим, 1 нощувка в Монтекатини Терме (Флоренция) и разглеждане с екскурзовод на Венеция, Верона или Болоня, Пиза, Рим, Флоренция. Настаняването е на база нощувка и закуска в хотели 3 или 2 звезди.

ДАТИ: 20.06. - 26.06.2009

**ИТАЛИЯ:
ВЕНЕЦИЯ - ФЛОРЕНЦИЯ**

ИЗХОДЕН ПУНКТ: София. **1 ден** - отпътуване. Нощен преход. **2 ден** - пристигане във Венеция. Разглеждане.

Нощувка. **3 ден** - отпътуване за Верона и Пиза. Разглеждане. Вечерта - пристигане в Монтекатини Терме. Нощувка. **4 ден** - разглеждане на Флоренция. По желание разглеждане на галерия „Уфици“. Нощен преход. **5 ден** - вечерта - пристигане в България.

ЦЕНА - 379 лв. Цената включва: 1 нощувка в Лидо ди Иезоло или областта на Тревизо, 1 нощувка в Монтекатини Терме и разглеждане на Венеция, Верона, Флоренция и Пиза. Настаняването е на база нощувка и закуска в хотели 3 или 2 звезди.

ДАТИ: 17.06. - 21.06.2009

**ТУРЦИЯ:
УИКЕНД В ИСТАНБУЛ**

ИЗХОДЕН ПУНКТ: София. **1 ден** - отпътуване за Турция - нощен преход. **2 ден** - пристигане в Истанбул - настаняване в хотел. Обзорна екскурзия на Истанбул. Вечерта посещение на рибен ресторант по желание. **3 ден:** екскурзии по желание,

вечерта - по желание посещение на „ORIENT HOUSE“ (33 евро). **4 ден** - свободно време. Вечерта - отпътуване за България.

Цена: от 200 до 350 лв. в зависимост от категорията на хотела; **Цената включва:** 2 нощувки със закуски; разглеждане на Истанбул, екскурзовод, транспорт, медицинска застраховка.

Дати: всеки четвъртък

1. Турция - Анталия, Бодрум, Мармарис, Кушада със - 7-дневни

Цени със самолет - от 350 до 550 евро на човек в хотели с 3-4*, в зависимост от сезона и вида на услугите.

Цени с автобус - от 180 евро в хотели 3-4*, в зависимост от сезона и услугите по хранене.

За допълнителна информация и заявка - подпоза пред Спортната палата и на познатите ви телефони: 02/ 980 12 85, 0882966320, 0882966319.

САМО ЗА 160 ЛВ. ЕДНОСЕДМИЧНИ ПОЧИВКИ НА ПЛАНИНА В ОБЕКТИТЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ТУРИСТИЧЕСКИ СЪЮЗ

х. Триградски скали,
х. Смолянски езера,
х. Осогово,
х. Яне Сандански,
х. Яна,
х. Вихрен,

х. Бъндерица,
х. Безбог,
х. Мочарата,
х. Момина скала,
х. Бели брези,
х. Петрохан и др.

До най-високия водопад в Родопите

човешка дейност - бетонни прагчета и изоставени малки рибарници. За моя изненада срещнахме доста групички, поели нагоре. Очите ни шарят наоколо. Наистина е вълнуващо да минеш и видиш нещо за първи път. Вървим само по маркираната пътека. Знаем, че се намираме на територията на прочутия биосферен резерват „Червената стена“. След 1 час умерен ход стигнахме малка постройка с пейки и маса. Удобно място за почивка. Пред нас се появи доста висок водопад, но не чак толкова. Ние сме дошли да видим най-високия в Родопите. Продължаваме нагоре. Най-после. От лявата страна на пътеката се появи той - най-високият - цели 49 м. Наистина е

красив. Струята му е раздвоена, направо водопади близнаци. Синьозелената вода се плъзга галювно по обраслите със зелен мъх отвесни скали. В продължение на много години тя е създала чудни каменни творения и доста пещери. По влажните скали е впило корени рядкото родопско цвете силивряк - хаберлея родопензис.

Стоим и гледаме. Колко сме различни ние, хората. Едни гледат като хипнотизирани, други с широко разтворени очи. Е, има и някой, който пита: „Това ли беше?“, „За колко време се качихме?“ И все пак всички кажихме доволни, че се качихме тук. Една дълга почивка край водопада ще ни бъде награда за

катеренето. Най-доволни са фотографите. Мястото е изключително красиво и е само за снимки. Дано да бъдат сполучливи. Красиво, но май сме огладнели. Продължаваме още десетина минути нагоре и се изкачваме над водопада. Тук има нещо като бивак с огнище, пейки и маса. Една другарска трапеца на вълшебното място ще ни дойде добре.

Неусетно измина един час край водопада. Наближава време за обратния път. Поемаме внимателно надолу. Пътят е познат и лек. Отново сме на шосето. Имаме късмет и с автобуса. Доволни се качихме на рейса за Пловдив. Едно е сигурно - пак ще дойдем отново тук.

Георги Брайков

Много пъти табелата до южния край на тунела след с. Бачково с надпис „Сливовдолско падало“ е привличала вниманието ми, но най-после дойде и нейният ред. Група туристи от ТД „Родопи“, Пловдив, решихме да надникнем в потайното кътче. Дълги години тук имаше забранителна табела. Помолихме шофьора на рейса за Смолян да спре след тунела между с. Бачково и Юговския разклон при рибарника. Началото на маркираната пътека е непосредствено в края на тунела. Поехме внимателно нагоре по стръмната пътека. Указателната табелка - хижа „Марциганица“ с жълт цвят и Сливовдолско падало със син цвят. Всъщност вървим срещу течението на рекичката Сливов дол. За начало малки водопадчета галят погледите ни. Пресичаме неколккратно рекичката, ту от лявата, ту от дясната ѝ страна. Вървим бавно, очаквайки нещо невиждано. Тук-таме следи от

БЕЛИНТАШ СКАНДАЛНО Строят хотел вместо храм

Това установиха при оглед на място в защитената местност представители на Районното полицейско управление в Асеновград, районният прокурор Димитър Монева, инж. Величка Христова от Община Асеновград и представител на РДНСК - Пловдив. В Апелативната прокуратура в Пловдив, е образувана преписка, че в Археологическия резерват Белинташ се извършва строителство. Преписката е прехвърлена в Районната прокуратура в Асеновград за проверка на документи и доказателства, съобщил прокурор Димитър Монева. „На проверка подлежат всички документи, които дават основание да се започне строежът и дали са издадени въз основа на действащата нормативна база, както и доколко тази сграда е в рамките на резервата“, уточни прокурорът. На място комисията установи, че строежът е изпълнен до кола нула. Според РДНСК там се строи по силата на издадено строително разрешение от община Асеновград, което не е отменено и е действащо. „Строителното разрешение е за източноправославен храм на връх Белинташ над Асеновград, няма разрешение за хотел“, каза инж. Величка Христова. Тя уточни, че съществува заповед на НИПК за спиране на строежа, разрешителното да се върне на общината и построеното да се събори. Заповедта е връчена на Венета Чингарова на 5 юни 2008 г. Белинташ е археологически резерват и е под юрисдикцията на НИПК като паметник на културата. Кметът на община Асеновград д-р Христо Грудев е категоричен, че няма да позволи застрояването на терена. Нека припомним. Белинташ е красива скала с форма на малко плато в Родопите, върху която е съществувало древно тракийско светилище на бог Сабазий на бесите. На тюрските езици името му означава „камък на познанието“. Белинташ е един от многобройните тракийски мегалитни паметници на Източните Родопи. На горната площадка на скалата са издълбани кръгли отвори, улеи, ниши и стъпала, които според някои образуват карта на звездното небе. Дължината на скалната площадка е около 300 м с надморска височина 1225 м. Намира се на 30 км южно от Асеновград.